

TÜBİTAK
ÖNCELİKLİ ALANLAR ARAŞTIRMA TEKNOLOJİ GELİŞTİRME VE YENİLİK
PROJELERİ DESTEKLEME PROGRAMI UYGULAMA ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Uygulama Esaslarının amacı, ulusal stratejik hedef ve politikalar kapsamında belirlenen öncelikli alanlarda çağrıya çıkılarak Türkiye’de yerleşik katma değer oluşturan kuruluşların Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) nitelikli ve yenilikçi projelerinin harcamalarına uluslararası tanım ve kavramlar çerçevesinde geri ödemesiz (hibe) olarak destek sağlanmasını hedefleyen TÜBİTAK 1511 kodlu Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programına ilişkin Uygulama Esaslarının belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Uygulama Esasları, Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı kapsamında, ulusal stratejik hedef ve politikalar kapsamında belirlenen öncelikli alanlarda; hedef ve ihtiyaç odaklı, izlenebilir sonuçları olan; yeni bir ürün üretilmesi, mevcut bir ürünün geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında yürütülen Ar-Ge nitelikli projelerin desteklenmesi, izlenmesi, sonuçlandırılması ve sonuçların değerlendirilmesine yönelik teknik, mali, idari kurallara ve süreçlere ilişkin bilgileri içeren usul ve esasları kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Uygulama Esasları, 16/1/2007 tarih ve 26405 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına İlişkin Yönetmelik” çerçevesinde hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Uygulama Esasları çerçevesinde Yönetmelikteki kavramlar ve tanımlar geçerli olmakla birlikte bu programa özel kullanılmakta olan bazı doküman başlıkları Yönetmelikte belirtilen genel tanımlara uygun olarak detaylandırılmış içerik veya farklı adlandırma taşıyabilir. Uygulama Esaslarına ilişkin tanımlar aşağıda verilmiştir:

a) AGY311 başvuru tarihi: Desteklenen projelere ait dönemsel AGY311’in, PRODİS uygulaması üzerinden kuruluş tarafından TÜBİTAK’a gönderildiği tarihi,

b) Araştırma ve geliştirme (Ar-Ge): Kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetleri,

c) Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY311): Dönem Raporunu (AGY341), projenin son döneminde proje sonuç raporunu (AGY371) ve yeminli mali müşavirlik proje harcamaları değerlendirme ve tasdik raporunu (AGY500) içeren dokümanı,

ç) Başvuru tarihi: Kuruluş ön kaydının PRODİS’te onaylanması sonrasında, kuruluş tarafından proje başvurusunun PRODİS uygulaması üzerinden TÜBİTAK’a gönderildiği tarihi,

d) Bilim Kurulu: 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanun’da tanımlanan TÜBİTAK Bilim Kurulunu,

e) Çağrı duyurusu: Çağrıya konu teknoloji alanı, projeyi gerçekleştirecek işbirliği yapısı, proje bütçesi alt ve üst sınırı, proje süresi alt ve üst sınırı, ön başvuru ve proje öneri başvurusu tarihleri gibi başvuru koşullarını içeren, gerektiğinde çağrıya özel olarak bu uygulama esaslarında belirtilen maddelere istisna teşkil edecek hususları tanımlayan dokümanı,

f) Çağrı programı koordinatörü (ÇPK): Çağrılı projeler danışma kuruluna başkanlık yapmak ve bu kurulun sorumlu olduğu görevlerin koordinasyonunu sağlamak amacıyla TÜBİTAK tarafından ÇPDK üyeleri arasından görevlendirilen kişiyi,

g) Çağrılı Projeler Danışma Kurulu (ÇPDK): Bilim Teknoloji Yüksek Kurulu ve/veya Bilim Kurulu tarafından belirlenen öncelikli alanlarda, çağrıya çıkılacak alt teknoloji konularında ilgili TEYDEB teknoloji grubu altında kurulan, çağrı ara ve nihai hedeflerinin belirlenmesi, proje işbirliği yapısının tanımlanması, proje bütçesi/süresi alt ve üst sınırı gibi çağrı duyurusuna esas olacak hususların belirlenmesinde, değerlendirme aşamalarında görev alacak hakem ve gerektiğinde panelist önerilerinin yapılmasında, proje başvurularının değerlendirilmesi ve karar önerisinin hazırlanması, istendiğinde desteklenen projelerin izlenmesi ve sonuçlandırılması, çağrı sonuçlarına ilişkin raporların hazırlanması gibi konularda ilgili yürütme komitesine karşı sorumlu danışma kurulunu,

ğ) Destek kapsamı: TÜBİTAK tarafından desteklenmesi kabul edilen proje destek çerçevesini,

h) Destek karar tarihi: Proje önerisine ilişkin alınan kararın, kuruluşa bildirmek üzere TÜBİTAK Başkanlığınca onaylandığı yazının tarihini,

ı) Destek tutarı: Desteklemeye esas harcama tutarına destek oranının uygulanması sonucunda hesaplanan meblağı,

i) Desteklemeye esas harcama tutarı: Destekleme oranının uygulanacağı, destek başvurusunun dönemsel değerlendirilmesi neticesinde kabul edilen harcama ve gider kalemlerine ilişkin toplam tutarı,

j) Dönem: Takvim yılı içerisinde iki dönem tanımlanmış olup, birinci dönem 1 Ocak – 30 Haziran ve ikinci dönem 1 Temmuz – 31 Aralık tarih aralığında kalan süreleri veya TÜBİTAK tarafından sözleşmede bildirilen diğer tarih aralıklarında kalan süreleri,

k) Dönem Raporu (AGY341): Desteklenen proje kapsamında yapılan çalışmaları, projedeki ilerlemeyi, teknik kazanımları, ara çıktıları, zaman/maliyet/kapsam gerçekleştirmelerini, proje planından sapmaları ve gerekçelerini, bu sapmaların proje gelişimine etkisini, alınması gerekli önlemleri, varsa talep edilen değişiklikleri ve benzeri bilgileri içeren raporu,

l) Elektronik İmza Kanunu: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nu,

m) Elektronik İmza: Elektronik İmza Kanun'unda tanımlandığı şekli ile başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi,

n) Elektronik Sertifika: Elektronik İmza Kanunu'nda tanımlandığı şekli ile, imza sahibinin imza doğrulama verisini ve kimlik bilgilerini birbirine bağlayan elektronik kaydı,

o) Güvenli Elektronik İmza: Elektronik İmza Kanunu'nda yer alan niteliklere haiz elektronik imzayı,

ö) Hakem: Proje başvurusunu değerlendirmek üzere TÜBİTAK tarafından görevlendirilen ve değerlendirmesini TÜBİTAK tarafından belirlenen biçime uygun olarak yapan uzman kişiyi,

p) İzleyici: Destek ile ilgili proje faaliyetlerini, dönemler itibarıyla incelemek üzere TÜBİTAK tarafından görevlendirilen, değerlendirmesini TÜBİTAK tarafından belirlenen biçime uygun olarak yapan uzman kişiyi,

r) Komite: TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı altında faaliyet gösteren teknoloji gruplarının her biri için oluşturulan yürütme komitesini,

s) Komite raporu: Panel raporu ve hakem değerlendirme raporu göz önünde bulundurularak ilgili teknoloji grubunda proje öneri başvurularının değerlendirmesi sonucunda hazırlanan proje ile ilgili eksik ve yeterli bulunmayan hususları içeren raporu,

ş) Kuruluş yetkilisi: Kuruluşu en geniş şekilde temsil ve ilzama yetkili olan kişiyi/kişileri veya bu kişinin/kişilerin TÜBİTAK nezdinde proje sözleşmesinin imzalanması dahil her türlü işlemin yürütülmesine ilişkin kuruluşu TÜBİTAK'a karşı sorumlu kılacak biçimde usulüne uygun olarak yetkilendirdiği temsilcisi/temsilcilerini,

t) Kuruluş/firma: Sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın firma düzeyinde katma değer yaratan, Türkiye'de yerleşik sermaye şirketlerini,

u) Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme (KOBİ): 18 /11/2005 tarihli ve 25997 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, Küçük ve Orta Büyüklükte İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırması Hakkında Yönetmelik çerçevesine giren kuruluşları,

ü) Mali rapor (AGY330): Dönemsel olarak hazırlanıp, kuruluş yetkilisi/yetkilileri tarafından imzalanan, sağlanan desteğe ilişkin gider formları, belgeleri ve gerekli ekleri ile tamamlayıcı mali belgelerden oluşan ve yeminli mali müşavir tarafından onaylanan dokümanı,

v) Mali rapor hazırlama kılavuzu: AGY311'in parçasını oluşturan mali raporun kuruluş tarafından hazırlanması ile ilgili bilgi ve belge düzenini, transfer ödemesi (ön ödeme) ile ilgili başvuru, değerlendirme ve mahsuplaşma kuralları açıklanan, mali raporun yeminli mali müşavir tarafından denetimi, incelemesi ve tasdikine yönelik usul ve esasları içeren ve TEYDEB internet adresinde yayımlanan kılavuzu,

y) Moderatör: TÜBİTAK tarafından paneli yönetmek üzere görevlendirilen kişiyi,

z) Nitelikli Elektronik Sertifika: Elektronik İmza Kanunu'nda yer alan niteliklere haiz elektronik sertifikayı,

aa) Öncelikli alan: Ulusal Bilim Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) çerçevesinde TÜBİTAK tarafından destek çağrısına çıkılmak üzere belirlenen alanları,

bb) Panel raporu (AGY050): Değerlendirmesinde panel yöntemi kullanılan proje başvuruları için panel tarafından hazırlanan raporu,

cc) Panel: Değerlendirmesinde panel yöntemi kullanılan proje başvurularında, proje konularında uzman kişilerden oluşturulan kurulu,

çç) Panelist: Proje başvurularını panelde değerlendirmek üzere görevlendirilen konu uzmanını,

dd) PRODİS (Proje Değerlendirme ve İzleme Sistemi): TÜBİTAK TEYDEB destek programları çerçevesinde proje başvuru, değerlendirme ve izleme süreçlerinin elektronik ortamda gerçekleştirilmesini sağlayan <http://eteydeb.tubitak.gov.tr> adresinden erişilen yazılım uygulamasını,

ee) Proje yürütücüsü: Destek için başvuru yapılan projenin bilimsel ve teknik olarak yürütülmesinden, ilgili raporların verilmesinden, harcama ve giderlerin desteklenen projenin gereklerine uygunluğundan sorumlu olan, kuruluş yetkilisi adına yazışmaları yapan kuruluş personelini,

ff) Proje Öneri Bilgileri Formu (AGY111): Duyurulan proje çağrısına yapılacak proje öneri başvurusunun, konu ve amaçları, başarı ölçütleri, bilimsel ve teknolojik niteliği, iş-zaman planı, projenin gerçekleştirileceği kuruluşun altyapısı ve proje yönetimine yönelik bilgileri, katma değer, verimlilik ve rekabet gücü açısından yapması beklenen katkı, oluşacak teknik bilgi birikiminin yayınına yönelik hedef ve stratejilerine ilişkin bilgiler ile tahmini maliyet formlarını içeren dokümanı,

gg) Proje mali sorumlusu: Projeye ilişkin mali raporların proje yürütücüsü ile birlikte destek kapsamına uygun olarak hazırlanmasından, harcamaların, gider belgelerinin ve maliyet hesaplarının doğruluğundan ve mevzuata uygunluğundan kuruluş yetkilisi ve diğer ilgililerle birlikte sorumlu olan ve kuruluştaki çalışan (ayrı bir kişi belirlenmedikçe bu görevi proje yürütücüsü yüklenir) kişiyi,

ğğ) Proje ön başvuru formu (AGY011): Ön başvuruya konu projenin başlığını, sunan kuruluş ve varsa ortak kuruluş bilgilerini, Ar-Ge niteliğini, yenilikçi ve özgün yönlerini, amacını, kullanılacak yöntemleri, beklenen sonuçları, bilimsel ve teknolojik niteliği, teknolojik ve ekonomik fizibiliteyi içeren başvuru formunu,

hh) Proje ön başvurusu: Çağrı Duyurusunda belirtilen tarihe kadar proje ön başvuru formu (AGY011) ile yapılacak başvuruyu,

ıı) Proje öneri başvurusu: Ön başvuru değerlendirmesinin ardından çağrı duyurusunda belirtilen tarihe kadar proje öneri bilgileri formu (AGY111) ile yapılacak detaylı başvuruyu,

ii) Proje sonuç raporu (AGY371): Proje sonuçlarının, çıktılarının kuruluşa kazandırdığı katma değer ve ulusal kazanımları gösteren dokümanı,

jj) Proje sözleşmesi: TÜBİTAK ve kuruluş arasında akdedilen, desteğin kapsamı, hukuki, idari, mali hükümler, fikri ve sınai mülkiyet hakları ile diğer hususların belirlendiği anlaşma belgesini,

kk) Teknoloji: Teknik üretme ve bu tekniğin uygulanması ile ilgili gerekli alet, teçhizat, makine, malzemeleri geliştirebilme bilgisini, deneyimini, becerisini,

ll) TEYDEB internet adresi: Bu uygulama esaslarında internet ortamında duyurulacağı belirtilen hususların yayımlanacağı www.tubitak.gov.tr ve <https://eteydeb.tubitak.gov.tr> adreslerini,

mm) TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nu,

nn) TEYDEB: Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı'nı,

oo) Yeminli mali müşavir: 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümleri uyarınca yeminli mali müşavir odalarının çalışanlar listesine kayıtlı olan ve fiilen mesleğini icra eden kişileri,

öö) Yeminli mali müşavirlik proje harcamaları değerlendirme ve tasdik raporu (AGY500): Program kapsamında desteklenen projeye ilişkin olarak kuruluş tarafından hazırlanan mali raporun, mevzuatına göre değerlendirilerek tasdik edilmesi sonucu, TÜBİTAK tarafından belirlenen biçime uygun olarak yeminli mali müşavir tarafından hazırlanan raporu,

pp) Yenilik: Bir fikri, satılabilir, yeni ya da geliştirilmiş/iyileştirilmiş bir ürün veya mal ve hizmet üretiminde kullanılan yeni ya da geliştirilmiş bir yöntem haline dönüştürmeyi; renk ya da dekorasyondaki değişiklikler ve benzeri bütünüyle estetik alana yönelik değişiklikler ile ürünün yapı, nitelik ya da performansını teknik açıdan değiştirmeyen görünüm farklılıklarından ibaret basit değişiklikler hariç teknolojik yenilik yapma ya da yaratma süreci, bir dizi bilimsel, teknolojik/teknik, mali ve ticari etkinliği,

rr) Yönetmelik: 16/1/2007 tarih ve 26405 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına İlişkin Yönetmeliği,

ifade eder.

Programın hedefleri

MADDE 5 - (1) Program kapsamında, ülkemizin Ar-Ge ve yenilik kapasitesinin güçlü olduğu veya geliştirilmesinin amaçlandığı alanlardaki hedefleri veya ihtiyaçları doğrultusunda çağrı duyuruları yapılarak Ar-Ge projeleri desteklenecektir. Desteklenen projelerin söz konusu alanlardaki teknolojik yeterliliğin ve bilgi birikiminin artırılmasında, mevcut

yeteneklerin farklı alanlarda da değerlendirilmesinde ve özgün teknolojilerin geliştirilmesinde ivme kazandırıcı ve yönlendirici bir etken olması hedeflenmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

Destek Kapsamı

Destekleme dönemi ve destek süresi

MADDE 6 - (1) Program kapsamında desteklenen projeler, dönem tanımı içerisinde gerçekleşen faaliyetleri teknik ve mali yönden izlenir, değerlendirilir ve dönemsel olarak destek oranı uygulanarak geri ödemesiz (hibe) olarak desteklenir.

(2) Projenin destek süresi, projede destek kapsamına alınan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için gereken ve TÜBİTAK tarafından kabul edilen süredir. Destek süresi en fazla çağrı duyurusunda belirtilen proje süresi üst sınırı kadardır.

Destek oranı ve sınırı

MADDE 7 - (1) Program kapsamında desteklenen projeler dönemsel desteklemeye esas harcama tutarına uygulanacak destek oranı ile desteklenir. Programda uygulanacak destek oranı her dönem için sabit olup büyük ölçekli kuruluşlar için %60, KOBİ'ler için %75'tir.

(2) Bir kuruluşa ve/veya bir projeye bir takvim yılı içinde sağlanacak maksimum destek miktarı sınırlandırılabilir. Getirilen maksimum destek sınırları TÜBİTAK tarafından TEYDEB internet adresinde yayımlanır.

(3) Program çerçevesinde desteklenen projeler kapsamında proje faaliyetlerine ilişkin dönemsel harcama ve giderlerin desteklenecek harcama kapsamına alınabilmesi için ödemelerinin mali rapor hazırlama kılavuzunda belirtilen kurallar çerçevesinde gerçekleştirilmiş olması gerekir. Proje kapsamında ödemeleri yapılmış harcama ve giderler TÜBİTAK tarafından bu Uygulama Esasları çerçevesinde değerlendirildikten sonra desteklemeye esas harcama tutarına ilgili destek oranı uygulanarak kuruluşa geri ödemesiz (hibe) destek sağlanır. Hibe destek tutarı, projede destek kapsamına alınan tutarın destek oranı ile çarpılması ile hesaplanan değerdir.

Kamu kaynaklı desteklerin düşülmesi

MADDE 8 - (1) Kuruluşlar başvuruda buldukları projeler için kamunun sağladığı diğer desteklerden yararlanabilirler. Proje destek başlama ve bitiş tarihleri arasında, diğer kamu kaynaklarından sağlanan geri ödemesiz destekler, öneri ve/veya destek başvurularında belirtilmelidir.

(2) Proje destek başlama ve bitiş tarihleri arasında ulusal kamu kaynaklarından sağlanan geri ödemesiz destekler, AG300'de bildirilen desteğin alındığı harcamalardan düşülerek desteklenmeye esas harcama tutarı belirlenir. Personel giderleri dışındaki harcama ve gider kalemleri için bu uygulama, desteğin sağlandığı tarih dikkate alınmadan yapılır. Personel giderlerinde ise, aynı dönem içinde aynı kişilere ulusal kamu kaynaklarından sağlanan destekler, söz konusu kişinin TÜBİTAK'a beyan edilen aynı dönemi için o kişiye ait harcamalarından düşülerek yapılır.

(3) Kredi şeklinde geri ödemeli olarak alınan desteklerde bu madde uyarınca uygulama yapılmaz. 28/02/2008 tarih ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Kanun ile 13/06/2006 tarih ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan "Ar-Ge İndirimi" tanımı altında Ar-Ge faaliyetinde bulunan kuruluşlara sağlanan destekler bu madde kapsamında değerlendirilmez.

(4) Projenin uluslararası desteklerden yararlanması bu uygulama esasları çerçevesinde desteklenmesine engel oluşturmaz. Ancak bu proje için yurt dışı ve yurt içinden sağlanan desteklerin toplam tutarının proje giderlerine oranı, Dünya Ticaret Örgütü

ve Avrupa Birliği rekabet kurallarının gerektirdiği en yüksek destek oranını geçmemesi kuruluş tarafından dikkate alınarak dönemsel destek talebinde bulunulur. Aksi durumda doğabilecek hukuki ve mali yükümlülükler kuruluşa aittir.

(5) Proje önerisinde geliştirilmesi hedeflenen çıktıların (teknoloji, ürün, süreç, modül, yöntem, yazılım, veri, rapor vb.) tamamının veya bir kısmının proje başlangıç tarihi ve öncesinde proje başvurusunu yapan kuruluş tarafından bir kamu kurum veya kuruluşuna bedeli karşılığında taahhüt edilmiş olması halinde proje nerisi değerlendirmeye alınmaz. Kamu kurum kuruluşlarına satılmış veya taahhüt edilmiş olsa bile ürün, süreç, teknoloji, modül, yazılım vb. Çıktıların daha gelişmiş versiyonlarını konu alan projeler, önceki çıktıların kamuya satılmış olmasından ötürü bu madde kapsamında değerlendirilmez.

(6) TBTAK tarafından destek kararı verilen projede geliştirilmesi hedeflenen çıktıların (teknoloji, ürün, süreç, modül, yöntem, yazılım, veri, rapor vb.) tamamının veya bir kısmının proje başvurusunu yapan kuruluş tarafından bir kamu kurum veya kuruluşuna bedeli karşılığında taahhüt edilmesi halinde, proje destek başlangıç tarihi ile için verildiği tarih (ihale kararının onaylandığı veya ihalesiz alımlarda siparişin / işe başlama talimatının verildiği tarih) arasındaki faaliyetler destek kapsamında değerlendirilir. İlgili kamu kurum kuruluşu tarafından için verildiği tarih itibarıyla bu Uygulama Esaslarının 47 inci maddesi hükümleri uygulanarak proje yürürlükten kaldırılır.

(7) Proje sözleşmesinde belirtilen proje bitiş tarihi (projeye verilen ek sreler dahil) sonrasında kuruluşun proje çıktılarını kamu kurum veya kuruluşlarına bedeli karşılığında taahhütte bulunması durumunda bu madde hükümleri uygulanmaz. Proje bitiş tarihi sonrasında söz konusu taahhütlere girişilmesi durumunda projenin var ise dönemsel demelerine ilişkin işlemleri sonuçlandırılır.

(8) Kuruluşlar projede geliştirilmesi hedeflenen çıktıların (teknoloji, ürün, süreç, modül, yöntem, yazılım, veri, rapor vb.) tamamının veya bir kısmının proje başvurusunu yapan kuruluş tarafından bir kamu kurum veya kuruluşuna bedeli karşılığında taahhüt edilmesi durumunda, bu hususu TBTAK'a, için verildiği tarihi (ihale kararının onaylandığı veya ihalesiz alımlarda siparişin/işe başlama talimatının verildiği tarih) takip eden otuz gün içinde bildirmekle yükümlüdür. Bu madde kapsamında kuruluşların gerçeğe aykırı bildirimde bulduklarının anlaşılması veya bu maddede belirtilen bildirimleri zamanında ve gereği gibi yapmaması halinde bu Uygulama Esaslarının 48 inci maddesi birinci fıkrası çerçevesinde değerlendirilerek 48 inci madde birinci fıkrası (a) bendi hükümleri uygulanır.

(9) Bu Uygulama Esaslarının bu maddesindeki kamu kurum veya kuruluşu olarak aşağıda belirtilen kapsamda bulunan kurum veya kuruluşlar dikkate alınacaktır.

a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı; döner sermayeli kuruluşlar, birlikler (mesleki kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler ile bunların üst kuruluşları hariç) ve tüzel kişiler,

b) Kamu iktisadi kuruluşları ile iktisadi devlet teşekküllerinden oluşan kamu iktisadi teşebbüsleri,

c) Sosyal güvenlik kuruluşları, fonlar, özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar (mesleki kuruluşlar hariç, vakıf yükseköğretim kurumları dahil) ile bağımsız bütçeli kuruluşlar,

d) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerin doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler,

e) 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar.

Desteklenen Ar-Ge aşamaları

MADDE 9 - (1) Destek sağlanacak projelerin:

a) Kavram geliştirme,

- b) Teknolojik/teknik ve ekonomik yapılabilirlik etüdü,
- c) Geliştirilen kavramdan tasarıma geçiş sürecinde yer alan laboratuvar ve benzeri çalışmalar,
- d) Tasarım, tasarım uygulama ve tasarım doğrulama çalışmaları,
- e) Prototip üretimi,
- f) Pilot tesisin kurulması,
- g) Deneme üretimi ve tip testlerinin yapılması,
- h) Saha testlerinde karşılaşılan tasarım kaynaklı sorunların çözümü faaliyetleri aşamalarından tamamını veya bir kısmını içermesi beklenir.

(2) Üretim veya üretim altyapısına yönelik yatırım ağırlıklı projeler (tesis ve tezgah alımı içeren) ile Ar-Ge içeriği bulunmayan faaliyetleri içeren projeler, programın amaçlarına uygun olmadığı için desteklenmez.

Desteklenen gider kalemleri

MADDE 10 - (1) Program kapsamında projelerin gerektirdiği ve ödemesi yapılan aşağıdaki harcama ve giderler kabul edilir, bu gider kalemleri program mevzuatında mal ve hizmet alımı olarak anılır:

a) Personel giderleri,

1) Program kapsamında desteklenen projelerin faaliyetlerinde görevli personelin giderleri, projenin dönemsel AGY311 kapsamında kuruluş tarafından ortalama aylık maliyetiyle beyan edilir. Proje personel ortalama aylık maliyeti, ilgili dönemdeki brüt ücretler, SGK işveren payları, SGK işsizlik işveren payları ve varsa ikramiye dikkate alınarak belirlenir. Dönemsel belirlenen bu ortalama aylık maliyetler, personelin eğitim ve deneyimi dikkate alınarak ilgili dönemde geçerli olan brüt asgari ücretin aşağıda belirtilen katları ile sınırlandırılır;

1.1.) Proje konusu uzmanlık alanlarının herhangi birisinde doktora derecesine sahip proje personeline ilgili dönemde geçerli olan brüt asgari ücretin en fazla 14 katı,

1.2.) En az lisans mezunu proje personeline, lisans mezuniyet tarihinden itibaren proje başvuru tarihine kadar geçen süre 48 aydan fazla olan proje personeline ilgili dönemde geçerli olan brüt asgari ücretin en fazla 12 katı, 48 aydan az olan proje personeline en fazla 8 katı,

1.3.) Ön lisans mezunu olan proje personeline, ilgili dönemde geçerli olan brüt asgari ücretin en fazla 5 katı,

1.4.) Lise ve altı eğitim düzeyine sahip proje personeline ilgili dönemde geçerli olan brüt asgari ücretin en fazla 4 katı ile sınırlama uygulanır.

1.5.) İlgili dönemde beyan edilen proje personelinin "ortalama aylık maliyeti"nin bu maddenin birinci fıkrasının a bendinin birinci alt bendindeki sınırlamaların altında olduğu durumlarda, beyan edilen personele ait ortalama aylık maliyeti, desteklemeye esas harcama kapsamının belirlenmesinde dikkate alınır.

1.6) 28/02/2008 tarih ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine ilişkin Kanunda yer alan "Gelir vergisi stopajı teşviki", "Damga vergisi istisnası" ile "Sigorta primi desteği", 26/06/2001 tarih ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununda yer alan Bölgede elde edilen ücretlere ilişkin gelir vergisi ve damga vergisi istisnası ve 06/06/1985 tarih ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununda yer alan Bölgede elde edilen ücretlere ilişkin gelir vergisi istisnası çerçevesinde kuruluşların Ar-Ge projelerinde çalışan Ar-Ge ve destek personeli için sağlanan destek, teşvik ve istisnalar proje personel maliyetine dâhil edilmez, TÜBİTAK'a beyan edilmez ve desteklenmez. Proje kapsamında, destek karar yazısının düzenlendiği tarih veya proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği tarihe kadar 5746 sayılı Kanunda belirtilen destek teşvik ve istisnalardan faydalanılmaması durumunda, proje personelinin maliyetlerinden, bu destek, teşvik ve

istisnalar düşülmeden TÜBİTAK'a beyanda bulunulur. Destek karar yazısının düzenlendiği tarih veya proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği tarihten sonra 5746 sayılı Kanunda belirtilen destek, teşvik ve istisnalardan faydalanılmaması durumunda ise, proje personelinin maliyetlerinden, bu destek, teşvik ve istisnalar, faydalanılmış gibi hesaplanarak bulunan tutar düşüldükten sonra TÜBİTAK'a beyanda bulunulur.

1.7.) Proje personelinin eğitim durumunun proje süresi içinde değişmesi durumunda değişen eğitim durumuna göre "ortalama aylık maliyete" uygulanan sınırlama değiştirilir.

1.8.) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin 1.1), 1.2), 1.3) ve 1.4) alt bentlerinde belirtilen personel ücretlerinin sınırlandırılmasında uygulanan asgari ücret katları Bilim Kurulu kararıyla arttırılabilir. Bu durum TEYDEB internet adresinde duyurulur.

b) Proje personeline ait proje kapsamındaki seyahat giderleri kapsamında; uçak, tren, otobüs, gemi ile yapılan şehirlerarası ve uluslararası ekonomi sınıfı ulaşım giderleri,

c) Alet, teçhizat, yazılım ve yayın alım giderleri,

d) Malzeme ve sarf giderleri,

e) Yurt içi ve yurt dışı danışmanlık hizmeti ve diğer hizmet alım giderleri,

f) Türkiye'deki üniversiteler, TÜBİTAK'a bağlı Ar-Ge birimleri, özel sektör Ar-Ge kuruluşları ve benzeri Ar-Ge kurum ve kuruluşlarına yaptırılan Ar-Ge hizmet giderleri,

g) Projenin Ar-Ge faaliyetlerini yürütmek amacıyla proje kapsamında gerçekleşen; destek personeli, elektrik, su, gaz, bakım-onarım, haberleşme, vb. giderlere karşılık gelen proje genel giderlerine ilişkin destek aşağıda belirtilen şekilde uygulanır;

1) Proje genel giderleri, projenin her bir AGY311'i için belirlenen dönemsel desteklemeye esas harcama tutarının %10'u olup, bu tutar dönemsel desteklemeye esas harcama tutarına ilave edilir.

2) Ortaklı projelerde her bir kuruluşun genel gider miktarı ilgili kuruluşun destek kapsamına alınan dönemsel desteklemeye esas harcama tutarına göre hesaplanır.

(2) Yeminli mali müşavir ücretleri Maliye Bakanlığınca yayımlanan "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Asgari Ücret Tarifesi"nde yer alan TÜBİTAK tarafından yapılan Ar-Ge yardımları işlemlerinde geçerli ücret tarifesindeki yeminli mali müşavir ücretleri kadar desteklenir.

Yurt dışı danışmanlık ve hizmet alımlarındaki uygulama

MADDE 11 - (1) Proje ana Ar-Ge faaliyetlerinin Türkiye'de gerçekleştirilmesi koşuluyla, proje için zorunlu ve tamamlayıcı nitelikteki yurt dışı danışmanlık ve hizmet alımları proje özelinde değerlendirilerek desteklenebilmektedir.

(2) Desteklenen proje kapsamında gerçekleşen toplam yurt dışı danışmanlık ve hizmet alımlarının, projenin dönemsel desteklemeye esas harcama tutarları toplamı içindeki payı %20 ile sınırlandırılır. Buna ilişkin uygulama söz konusu yurt dışı harcama ve giderlerin bildirildiği AGY311'lerde ayrı ayrı yapılır. Ancak, yurt içinde yapılması hiçbir şekilde mümkün olmayan projeye özel testler vb. hizmet alımlarına ait giderler, yürütme komitesi onayıyla söz konusu %20 sınırlama uygulamasının dışında kalabilir.

Oransal destek uygulaması

MADDE 12 - (1) Bu maddede belirtilen durumlarda proje harcamaları, sözleşmede belirtilen destek süresi ile orantılı olarak desteklemeye esas harcama tutarı kapsamına alınır. Bu uygulamada bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen proje süresi proje sözleşmesinde belirtilen proje süresidir. Destekleme sürecinde proje süresinin değişmesi bu oranın hesaplanmasında dikkate alınmaz.

(2) Proje için alınması veya yaptırılması zorunlu olan alet, teçhizat, kalıp gibi alımların (bilgisayar ve yazılım hariç) seri üretimde de kullanılacak olması durumunda, ilgili giderler

proje süresiyle orantılı olarak aylık % 2 oranı ile destek kapsamına alınır. Bu maliyete yönelik harcamaların desteklemeye esas harcama tutarları "maliyet x proje süresi(ay) x % 2" şeklinde belirlenir. "proje süresi (ay) x % 2" çarpımından bulunacak oranın alt sınırı % 40'dır. Ancak alınması, yapılması veya yaptırılması zorunlu olan ve proje faaliyetleri için kullanıldıktan sonra, üzerinde önemli bir değişiklik yapılmaksızın faydalı ömrünün büyük bir bölümü rutin üretim faaliyetlerinde kullanılacak olan bileşenlere ait giderler için oransal destek alt sınırı komite kararıyla %25'e indirilebilir.

(3) Test, analiz ve ölçüm cihazları gibi ağırlıklı olarak firmanın Ar-Ge altyapısının parçasını oluşturan alımlar, maliyetinin tamamı üzerinden dönemsel destek oranı ile desteklenir. Ancak test, analiz ve ölçüm cihazları gibi alımlar proje faaliyetleri sonrasında Ar-Ge'den çok üretim faaliyetlerine tahsis edilecek ise proje süresi ile orantılı olarak gider kabul edilir.

(4) Proje konusunu teşkil eden tasarım, tasarım uygulama, geliştirme faaliyetleri sonucu elde edilecek prototip ürünler projenin desteklenmesine esas unsurlar olduğu için, daha sonra firma bünyesinde üretimde kullanılacak veya ticarileştirilecek olsa da bunlara girdi oluşturacak malzeme, modül, sistem ve hizmet alımları maliyet bedellerinin tamamı üzerinden dönemsel destek oranı ile desteklenir.

(5) Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamına girmeyen alet/teçhizatın, firmanın diğer Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılacak olduğu durumlarda oransal destekleme uygulaması yapılmaz, bu alet/teçhizat proje için gerekliliği değerlendirilerek doğrudan destek kapsamına alınır.

Desteklenmeyen giderler

MADDE 13 - (1) Proje ile ilgili olmayan giderler desteklenmemekle birlikte aşağıda belirtilen giderler de destek kapsamı dışındadır;

- a) katma değer vergisi,
- b) her türlü kar, fırsat maliyeti, sermaye kullanım maliyeti, sözleşme masrafları,
- c) amortismanlar, depozitolar, avans ödemeleri,
- d) dağıtım, pazarlama ve reklâm giderleri,
- e) patent, faydalı model, endüstriyel tasarım, coğrafi işaret ve marka tescil giderleri,
- f) AGY111, AGY311 doküman hazırlama ve hazırlatma giderleri, muhasebe, sekreterlik vb. idari giderler,
- g) huzur hakkı, murahhas azaya ödenen üyelik ücretleri, brüt ücretin yanında ikramiye hariç verilen prim ödemesi,
- h) personele nakdi ya da aynı olarak verilen yemek ve servis/ulaşım giderleri,
- i) kuruluş ortaklarına ait sosyal yardımlaşma vakıf ödentileri,
- j) konaklama giderleri,
- k) şehir içi nakliye (gümrüklerden ve limanlardan yapılan nakliye hariç) ve posta giderleri,
- l) seyahatlerde araç kiralama ve seyahatlerde kullanılan yakıt giderleri,
- m) proje Ar-Ge faaliyetleri ile ilintili olmayan üretime yönelik altyapı yatırımı ağırlıklı giderler
- n) fotokopi makinesi, projeksiyon cihazı gibi büro makineleri, büro mefruşatı,
- o) ısıtma, aydınlatma ve üretimde sarf edilen enerji masrafları, su giderleri,
- p) telefon, faks, haberleşme, internet kullanım maliyetleri,
- r) vergi mevzuatında kabul edilmeyen giderler,
- s) ofis, depo, stand kira giderleri,
- t) inşaat ve tesisat giderleri,
- u) kırtasiye giderleri,
- v) CE (test giderleri hariç) ve kalite belgelendirme giderleri,

(2) Proje özelinde yapılacak değerlendirmelerde, Ar-Ge faaliyetlerinin gerekliliği dikkate alınarak bu maddenin birinci fıkrasının alt bentlerinde belirtilen giderlerden o, p, t ve u bentlerinde belirtilenler içinden desteklenecek gider kalemleri olabilir.

(3) Otomasyon teknoloji veya yöntemlerinin kullanıldığı süreç geliştirme projelerinde, proje özelinde yapılacak değerlendirmenin gerektirdiği farklılıklarla birlikte, destek kapsamının oluşturulmasında aşağıdaki yaklaşım esas alınır:

a) Personel, danışmanlık ve hizmet alımı ile yurtiçi Ar-Ge kuruluşlarına yaptırılacak işlere yönelik giderler destek kapsamına alınır.

b) Geliştirilen sürecin denenmesi amacıyla, asgari miktarda malzeme giderleri ile test yazılım ve donanımı destek kapsamına alınır.

c) Geliştirilen süreç içinde yer alan alet, teçhizat veya sistemlerin tasarım ve geliştirme faaliyetlerinin kuruluş bünyesinde yapılması durumunda bu giderler destek kapsamına alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Proje Öneri Başvuru Koşulları

Başvuru yapabilecek kuruluşlar

MADDE 14 - (1) Bu Uygulama Esaslarının 4 üncü maddesindeki kuruluş tanımına uyan tüm sermaye şirketleri proje başvurusunda bulunabilir. Ancak kanuni ve iş merkezi yurtdışında bulunan işletmelerin dar mükellefiyet statüsündeki Türkiye’de yerleşik temsilcilik ve şubeleri ile vakıflar, dernekler ve bunların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, birlikler, şahıs şirketleri ve adi ortaklıklar bu program kapsamında başvuru yapamazlar.

(2) Kuruluşların proje başvurusunda bulunabilme yeterliğinin denetlenmesi ve onaylanması amacıyla TÜBİTAK, ön kayıt sürecinde gerekli görölen belgeleri isteyecektir.

(3) Bu program kapsamında proje başvuruları yapacak kuruluşlarda, proje konusu ile ilgili lisans veya lisansüstü dereceye sahip en az bir personelin başvuru yapıldığı tarih itibariyle kuruluşta çalışıyor olması şartı aranır. Bu şartın sağlanmadığı başvurular değerlendirmeye alınmaz.

Güvenli elektronik imza uygulaması ve sayısal ortamda bilgi aktarımı

MADDE 15- (1) Bu program kapsamında TÜBİTAK ile bilgi alışverişinde (belge, doküman rapor, sözleşme vb.) bulunan taraflardan güvenli elektronik imza uygulaması doğrultusunda elektronik ortamda güvenli bilgi transferi sağlamak amacıyla nitelikli elektronik sertifika alması istenebilir. Bu konudaki duyurular TÜBİTAK tarafından TEYDEB internet adresinden yapılır.

(2) Bu program kapsamında, TÜBİTAK ile ilgili taraflar arasındaki bilgi ve belge aktarımı imzalı basılı evrak biçiminde ve/veya PRODİS uygulaması üzerinden (güvenli elektronik imza kullanılarak veya kullanılmadan) yapılır. Uygulanacak bilgi alışveriş yöntemleri TÜBİTAK tarafından TEYDEB internet adresinden duyurulur. Elektronik ortamda hazırlanarak yazdırılıp ıslak imza ile TÜBİTAK’a gönderilen belge/doküman ile TÜBİTAK’a çevrimiçi gönderilen bilgiler arasında ihtilaf olduğunda TÜBİTAK’a gönderilen çevrimiçi kayıtlar esas alınır. Bu işlemler için ayrıca kişilere duyuru yapılmaz. Belgelerin TÜBİTAK’a basılı evrak şeklinde gönderilmesi gerektiğinin TÜBİTAK tarafından duyurulduğu durumlarda, bu uygulama esaslarında geçen başvuru tarihi olarak evrakın kargoya/postaya verildiği tarih esas alınır.

(3) Elektronik ortamda işlem yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişilerin TÜBİTAK’ın destek programına ilişkin elektronik ortamda oluşturduğu portala üye olması gerekir.

(4) TÜBİTAK'ın söz konusu portalına üyelik esnasında oluşturulan şifrenin gizliliği ve yenilenmesinin sorumluluğu üyeye aittir. Bu şifrenin izinsiz ya da izinsiz olarak üçüncü kişiler tarafından kullanımından TÜBİTAK sorumlu değildir.

(5) Söz konusu elektronik ortamın kullanıcıları sisteme üye olurken bildirdikleri posta adresi, e-posta veya GSM numarasına kısa mesaj servisi vb. iletişim yöntemleri ile bilgilendirileceklerdir. Tüm bildirimlerde ve yazışmalarda üye tarafından bildirilen iletişim adresi esas alınır. TÜBİTAK, gerekli gördüğü durumlar ve işlemler için yazılı tebligat yapabilir.

(6) TÜBİTAK'ın söz konusu portalına üye olan kullanıcılar, verdikleri her bilginin doğru ve geçerli olduğunu kabul eder. Yanlış bilgi ve beyanlardan dolayı oluşabilecek sorunlardan TÜBİTAK sorumlu olmayacaktır.

(7) Elektronik ortamda belge veya bilgileri göndermekle zorunlu tutulan gerçek ve tüzel kişilerin, PRODİS veya TÜBİTAK elektronik sisteminin geçici bir süre hizmet dışı kalması nedeniyle mevzuatta öngörülen süre içerisinde istenen belge veya bilgiyi TÜBİTAK'a gönderememeleri halinde, sorunların ortadan kalktığı tarihi takip eden üçüncü işgününün sonuna kadar belge veya bilgiyi göndermeleri durumunda yükümlülükleri yerine getirilmiş kabul edilir.

(8) TÜBİTAK tarafından kuruluşlara elektronik ortamda gönderilen mesajların iletiminde bir ihtilaf olması durumunda TÜBİTAK elektronik sistem kayıtları esas alınır.

(9) Yeminli Mali Müşavirlerin düzenledikleri raporları elektronik imza ile onaylamasına ilişkin kanuni düzenlemeler ile ikincil mevzuat çerçevesinde AGY500 raporu sadece elektronik ortamda alınabilir.

(10) PRODİS uygulaması üzerinden TÜBİTAK'a gönderilen AGY111, AGY311 ve diğer evrakın son gönderim tarihinin resmi tatil olması halinde, son gönderim tarihi, resmi tatili izleyen ilk iş günü olur.

Ortak başvuru

MADDE 16 - (1) Çağrı Duyurusu ile bir işbirliği yapısı belirlenmesi halinde başvuru sırasında bu işbirliği modeline uygun ortak proje öneri başvurusu yapılması zorunludur. Böyle bir durum olmasa bile kuruluşlar ortak proje önerisi başvurusunda bulunabilirler. Ortak proje başvurusu tek bir proje başvurusu biçiminde sunulur. Kuruluşların proje içerisindeki yapacakları faaliyetler ve bütçeleri her kuruluş için hazırlanmalıdır.

(2) Proje başvurusunda bulunacak kuruluşun başka bir sermaye şirketinden Ar-Ge desteği alması gerektiği ve bu desteğin projedeki Ar-Ge faaliyetlerinin önemli bir kısmını oluşturması durumunda projedeki tüm Ar-Ge faaliyetlerinin değerlendirilip izlenebilmesi için; kuruluşların ortak proje başvurusu yapmaları ya da eş zamanlı olarak ayrı proje başvurusunda bulunmaları beklenir.

(3) Bir projede desteklenen faaliyetlerin, başka bir kuruluşun projesinde hizmet alımı kapsamında olması durumunda bu hizmet alımı için destek talep edilmez, Ar-Ge faaliyetini yapan kuruluşun faaliyetleri desteklenir.

(4) Ortak proje başvurusu yapacak kuruluşların aralarında ticari ortaklık kurmaları zorunluluğu yoktur.

(5) Ortak projelerde projeye katılan kuruluşlardan biri, destek kararı sonrası imzalanacak proje sözleşmesinde muhatap kuruluş olarak belirtilir ve ödeme bildirimi ile destek karar yazıları hariç tüm yazışmalar bu kuruluşla yapılır.

(6) Ortak projelerin destek sürecinde, ortak kuruluşların projeden ayrılması, ortakların değişmesi, projedeki ortaklar arası iş planının değişmesi vb. durumlar, TÜBİTAK'a sunulur, yapılan değerlendirme ile ortak sunulan projenin desteklenmeye devam edip etmeyeceğine desteklenecekse hangi kapsamda destekleneceğine ilişkin karar verilir.

(7) Desteklenmesi uygun bulunan ortak projelerde dönemsel harcamalar sonrasında her bir katılımcıya proje harcamaları karşılığında 7 nci maddede belirtildiği şekilde ödenecek destek miktarı belirlenerek ayrı ayrı destekleme yapılır.

Proje destek başlangıç tarihi

MADDE 17 - (1) Proje öneri bilgileri formunun (AGY111) PRODİS üzerinden gönderildiği tarih, proje başvuru tarihi olarak kabul edilir. Çağrı duyurusunda aksi belirtilmedikçe, proje destek başlangıç tarihi, başvuru tarihinin bulunduğu ayın birinci günü veya başvuru tarihini takip eden herhangi bir ayın birinci günü olarak kuruluş tarafından belirlenir.

(2) TÜBİTAK projenin değerlendirme süreci sonucunda desteklenen faaliyetleri dikkate alarak proje destek başlangıç tarihini ve süresini değiştirebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çağrı, Başvuru, Değerlendirme ve Karar

Çağrı Duyurusu

MADDE 18 – (1) Çağrı duyurusuna ilişkin çalışmalar ilgili ÇPDK tarafından yapılır. Bu programda proje başvuruları TÜBİTAK tarafından yayımlanacak çağrı duyuruları kapsamında alınır. Proje başvurusundan önce ön başvuru (AGY011) alınması istendiğinde, bu durum çağrı duyurusunda belirtilir.

(2) Proje başvuruların elektronik ortamda veya basılı evrak şeklinde yapılması, başvuru başlangıç ve son başvuru tarihleri, proje bütçesi ve süresinin alt ve üst sınırları, çağrıya özel diğer hususlar, çağrı başlığı altında yer alan çağrı konuları ile birlikte TÜBİTAK internet adresinden yayımlanır. Çağrıda çağrı konu ve kapsamı, hedeflenen beklentiler, çağrı takvimi gibi bilgiler yer alır. Kuruluşlar, proje başvurularını çağrı duyurusunda belirtilen çerçevede yaparlar.

(3) Ön başvuru istenen çağrılarda TÜBİTAK tarafından, ön başvuruların elektronik ortamda veya basılı evrak şeklinde teslim edilmesi hususundaki gerekli duyuru TÜBİTAK internet adresinden yapılır. Ön başvuruların teslim edilmesi için Çağrı Duyurusunda belirtilen son tarih itibarıyla elektronik ortamda veya basılı evrak şeklinde yapılan başvurular bu Uygulama Esaslarının 15 inci maddesi doğrultusunda takip edilir.

(4) TÜBİTAK bu program kapsamında diğer kurum ve özel sektör ile birlikte de çağrı yayınlayabilir. Bu tip çağrılarda özel koşullar var ise bunlar çağrıda belirtilir.

Proje başvurularının alınması

MADDE 19 – (1) Programa proje öneri başvurusu, kuruluş tarafından ön kayıt yapılması ve ön kayıt için TÜBİTAK'tan onay alınması sonrasında PRODİS uygulaması üzerinden yapılır. Proje başvuru tarihi olarak, proje önerisinin kuruluş tarafından PRODİS uygulaması üzerinden TÜBİTAK'a gönderildiği tarih sisteme kayıt edilir. Ön kayıt onayı bekleyen kuruluş proje öneri bilgilerini PRODİS üzerinden hazırlamaya devam edebilir. Proje öneri başvurusu, AGY111 hazırlama kılavuzuna uygun olarak, istenilen içerik ve biçimde hazırlanır. Çağrı duyurusunda belirtilen son başvuru tarihinden sonra gönderilen projeler işleme alınmaz.

Proje ön incelemesi

MADDE 20 –

(1) ÇPDK, çağrı kapsamında yapılan proje başvurularını ön incelemeye alır. Projelerin ön incelemesinde; çağrı konu ve kapsamı ile doğrudan ilgili görülmeyen, değerlendirmeye girebilecek yeterlilikte içerik taşımayan, üretim altyapısı oluşturmaya yönelik yatırım ağırlıklı,

kuruluş ve personel altyapısının yetersiz olduğu veya proje konusu ile doğrudan ilgili en az lisans düzeyinde personeli bulunmayan projeler ret önerisi ile yürütme komitesine sunulur.

(2) ÇPDK, ön inceleme sonrasında proje başvurusundaki yetersiz bilgi ve eksik belgelerin tanımlı bir tarih aralığında tamamlanmasını kuruluştan isteyebilir. Bu süre sonunda eksikliğin tamamlanıp tamamlanmadığına bakılmaksızın projelerin değerlendirme sürecine devam edilir.

(3) Proje başvurusu yapan kuruluşun benzer içerik ve faaliyetleri kapsayacak şekilde diğer TEYDEB programlarına sunduğu projeleri varsa bu programa sunulan proje değerlendirmeye alınmaz.

Proje değerlendirme sistematığı

MADDE 21 –

(1) Çağrı kapsamında sunulan projeler, gerektiğinde hakem değerlendirmesi de yapılarak ilgili ÇPDK'da değerlendirilir ve puanlandırılır. Gerekli görülen durumlarda ilgili yürütme komitesinin onayı ile çağrı konu ve kapsamında uzmanlığı olan kişilerden paneller oluşturulabilir. Değerlendirme sonuçları ve karar önerileri ÇPDK tarafından hazırlanarak yürütme komitesine sunulur. Yürütme komitesinin görüşü Başkanlık onayına sunulur.

(2) Projeler hakem raporları da göz önüne alınarak değerlendirilir, puanlanır ve rapor oluşturulur. Puanlama aşağıda belirtilen dört boyut altında yer alan kriterlere göre yapılır.

- a) Proje içeriğinin çağrı konu ve kapsamına uygunluğu,
- b) Projenin endüstriyel Ar-Ge içeriği, teknoloji düzeyi ve yenilikçi yönü,
- c) Proje planı ve kuruluşun altyapısının uygunluğu,
- d) Proje çıktılarının ekonomik yarar ve ulusal kazanıma dönüşebilirliği.

Hakem / panelist / moderatör seçimi

MADDE 22 –

(1) Projeyi değerlendirecek hakemler/panelistler, projenin ilgili olduğu teknoloji alanlarında uzmanlığı olan kişiler arasından ve ÇPDK'nın önerileri de dikkate alınarak seçilir. Hakem/panelist seçiminde projenin içerdiği teknoloji alanlarının birinde uzman olması kriteri aranır. Moderatörler öncelikle ÇPDK üyelerinden veya ilgili grubun bilimsel programlar uzmanları veya başuzmanlarından belirlenir.

(2) Firmanın yapacağı gerekçeli başvuruya (çıkar çatışması olması, hakemin firma tesislerindeki nesnel değerlendirmeyi engelleyecek tutumu vb.) hakemle yapılan sözleşme feshedilebilir veya TÜBİTAK'a sunduğu değerlendirme raporu dikkate alınmayabilir.

Etik şartlar

MADDE 23 -

(1) Panelistlerin, hakemlerin ve izleyicilerin projeyi objektif olarak değerlendirmesi beklenir. Çıkar çatışması veya çakışması olarak algılanabilecek kişisel ilişkiler varsa, panelistlik, hakemlik ve izleyicilik önerilen kişilerin değerlendirme yapmayacaklarını TÜBİTAK'a bildirerek var ise kendisine iletilen basılı evrakı TÜBİTAK'a iade etmesi gerekir.

(2) Proje değerlendirmelerinde panelistler, hakemler, izleyiciler ve yeminli mali müşavirler bu Uygulama Esaslarının 48 inci maddesinde belirtilen gizlilik kurallarına riayet ederler. Panelistin, hakemin ve izleyicinin etik şartlara uymamasından doğabilecek olumsuz sonuçlardan panelist/hakem/izleyici ile TÜBİTAK arasında yapılan sözleşme gereği panelist/hakem/izleyici sorumlu olup etik ihlallerinden TÜBİTAK sorumlu tutulamaz. Yeminli mali müşavirler, etik şartlara uymamalarından doğabilecek olumsuz sonuçlardan 1/6/1989 tarih ve 3568 sayılı Kanun kapsamında sorumludur.

(3) TÜBİTAK teknoloji grubu yürütme komitesinde ve danışma kurulunda görev alan üyeler, "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Etik Davranış İlkelerinin Belirlenmesine İlişkin Esaslar" çerçevesinde hareket ederler.

(4) Projenin "TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Çalışma Esasları"nda belirtilen hususlara konu olması ve değerlendirme sonucunda söz konusu esaslara göre bir ihlalin belirlenmesi durumunda, proje, bu Uygulama Esaslarının 48 inci maddesi birinci fıkrası çerçevesinde değerlendirilir ve bu hükümlere göre işlem yapılır.

Hakem değerlendirmesi

MADDE 24 - (1) Projeyi değerlendirecek hakemlerle TÜBİTAK arasında sözleşme yapılır. Hakemler birbirlerinden ayrı ve bağımsız olarak Ar-Ge faaliyetlerinin gerçekleştirileceği kuruluştaki inceleme yaparlar. İnceleme sonrasında hazırlanan Proje Önerisi Değerlendirme Raporu (AGY211) TÜBİTAK'a sunulur. Ortak sunulan projelerde, projede yer alan her bir kuruluş proje kapsamında yerinde incelenir.

(2) Hakemlerin firma ziyaretleri sırasında, firmanın konu ile ilgili sunum yapması, proje yürütücüsü, personeli ve proje faaliyetlerine katkı sağlayacak teknik danışmanlarının ziyaret esnasında bulunması beklenir. Hakemler gerek duydukları açıklamaları AGY211 raporunu hazırlamadan önce kuruluştan talep edebilirler.

ÇPDK / Panel değerlendirme ve karar bildirim

MADDE 25 - (1) TÜBİTAK proje teknik uzmanı, hakem raporlarını esas alarak; ilgili ÇPDK'nın değerlendirmesine yardımcı olmak amacıyla taslak destek kapsamını oluşturur. ÇPDK'da, taslak destek kapsamı, proje öneri başvuru formu, hakem değerlendirmeleri ile diğer ek bilgiler incelenerek projeler puanlandırılır ve panel puanı eşik değerin üstünde olan projeler için destek kapsamı belirlenir. Panel değerlendirmesine başvuru projelerde, panelde aynı yöntemle değerlendirme yapılır. Panel sonuçları ÇPDK'da görüşülür.

(2) Projeler ÇPDK'larda ve panellerde bu uygulama esaslarının 21 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen dört boyut altında, her bir boyut için 10 puan üzerinden olmak üzere toplam 40 puan üzerinden değerlendirilir. TÜBİTAK tarafından her bir boyut ve toplam için eşik panel puanı belirlenir.

(3) Başkanlık onayı sonrası projelerin değerlendirme süreci tamamlanır. Projelere ilişkin değerlendirme sonuçları kuruluşların bildirdikleri e-posta adresleri ve/veya PRODİS üzerinden bildirilir.

(4) Desteklenmesine karar verilen projeler için desteklenmeyecek gider kalemleri, destek süresi, proje izleyicisi/izleyicileri, varsa projenin izleme aşamasında değerlendirilecek hususlar ve Ar-Ge niteliği ile teknolojik içeriğin iyileştirilmesine yönelik önerileri içeren bilgileri ihtiva eden destek karar yazısı ile iki nüsha proje sözleşmesi hazırlanarak kuruluşun bildirdiği adrese gönderilir.

(5) Proje süresince yapılacak değerlendirmelere dayanarak TÜBİTAK destek karar bildiriminde belirtilen kapsam ve izleyiciyi değiştirme hakkına sahiptir.

(6) İlgili ÇPDK'nın talebi üzerine kuruluşun projeye ilişkin sunuş yapması istenebilir.

(7) Çağrı Duyurusunda bildirilen proje öneri başvurusunun yapılabileceği son tarihten itibaren 90 gün içinde nihai kararın oluşturulması hedeflenmektedir.

(8) Sözleşmenin kuruluş tarafından imzalanmasından önce, proje faaliyetleri, iş paketleri, bütçesi, gider kalemleri ve süresi değişmeksizin, sadece projenin başlangıç tarihinin ileri bir tarihe alınmasına yönelik talepler TÜBİTAK tarafından değerlendirilerek uygun görülürse proje başlama tarihi en fazla destek karar yazısı tarihinin bulunduğu ayı takip eden ayın ilk gününe kadar ileriye alınarak yeni bir sözleşme hazırlanır. Kuruluş AGY111 proje ön bilgileri, iş-zaman grafiği ve Dönemsel Tahmini ve Toplam Maliyet Formlarını (M030) günceller.

(9) Kuruluş proje için belirlenen izleyici için itirazda bulunabilir. TÜBİTAK bu itirazları gerekçeleri ile birlikte değerlendirmeye alır.

(10) Değerlendirme sürecinde olan kararı verilmemiş projeler kuruluş tarafından gerekçe belirtilerek geri çekilebilir. TÜBİTAK bu projelerin değerlendirme sürecinin sonlandığını kuruluşa bildirir.

Sözleşme imzalanması

MADDE 26 - (1) Desteklenmesi uygun bulunan projeler için TÜBİTAK ile kuruluş/kuruluşlar arasında sözleşme imzalanır. Ortak projelerde, muhatap kuruluşun belirtildiği ve her bir kuruluşa ilişkin bilgilerin yer aldığı sadece bir proje sözleşmesi düzenlenir. TÜBİTAK ile kuruluş arasında düzenlenen proje sözleşmesi ıslak imza yerine güvenli elektronik imza ile de imzalanabilir. Sözleşmeye ilişkin oluşacak giderler kuruluş tarafından karşılanır.

(2) Kuruluş tarafından imzalanan sözleşmenin TÜBİTAK tarafından imzalanması ile kuruluş tarafından projeye ilişkin sunulan AGY311 işleme alınır. Bu Uygulama Esaslarında belirtilen sözleşme tarihi olarak TÜBİTAK'ın imza tarihi esas alınır. Ancak sözleşme proje destek başlangıç tarihi itibarıyla yürürlüğe girer.

(3) TÜBİTAK tarafından hazırlanarak destek karar bildiriminde verilen süre içinde, kuruluşa iletilen proje sözleşmesinin kuruluş tarafından imzalanarak TÜBİTAK'a ulaştırılması, zorunlu olup proje sözleşmesinin verilen süre içerisinde gönderilmemesi halinde TÜBİTAK destek kararını iptal edebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY311) Başvuru Esasları

Destek başvuru zamanlaması

MADDE 27 - (1) Sözleşmesi imzalanan projeler için, kuruluşlar projenin tanımlanan dönem aralıklarında gerçekleşen Ar-Ge faaliyetleri ve harcamalarına ilişkin AGY311'i, bu Uygulama Esaslarınının 28 inci maddesine uygun hazırlayarak PRODİS üzerinden TÜBİTAK'a aşağıda belirtilen hususlara göre sunarlar. AGY311 dokümanına/web formuna PRODİS uygulaması üzerinden ulaşılır.

a) Projenin dönemsel gerçekleşen Ar-Ge faaliyetlerini ve harcamalarını içeren AGY311, en geç, gerçekleştirme dönemini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar TÜBİTAK'a sunulur.

b) Proje sözleşme tarihi itibarıyla projenin tamamlanmış AGY311 dönemleri var ise, söz konusu AGY311'ler en geç, sözleşme tarihini takip eden dönemin üçüncü ayın sonuna kadar sunulur.

c) Projenin herhangi bir döneminde proje faaliyetlerinin yapılmaması veya dönemin harcama ve giderlerine yönelik talepte bulunulmayacağı durumunda dahi PRODİS üzerinden bu kapsamda istenen bilgilerin sunulması zorunludur. Söz konusu dönem projenin son dönemi ise proje sonuç raporu da sunulur.

d) Destek sürecinde kuruluşun proje süresinin uzatılması talebi üzerine, uzatma süresini kapsayan AGY311 en geç, TÜBİTAK'ın süre uzatımına ilişkin karar bildirim tarihinin bulunduğu dönemi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar sunulur.

e) Kuruluşun proje destek süreci içinde yaptığı gerekçeli itiraz başvurularına ilişkin TÜBİTAK kararının beklenmesi nedeniyle TÜBİTAK'a sunulması geciken AGY311 destek başvuruları en geç, TÜBİTAK kararının bildirim tarihini izleyen dönemin üçüncü ayının sonuna kadar sunulur.

f) Proje süreçlerini aksatacak durumların ortaya çıkması üzerine, TÜBİTAK AGY311 son gönderme tarihini ileriye alabilir. Bu durum PRODİS/TEYDEB internet sayfasında duyurulur.

Dönemsel destek başvuru şekli

MADDE 28 - (1) Sözleşmesi imzalanan projeler için, kuruluş AGY311'i bu fıkranın aşağıdaki bentlerde belirtilen dokümanları içerecek biçimde hazırlayarak TÜBİTAK'a sunar. Dönem için projeye ilişkin harcama beyanı yok ise AGY500 raporu sunulmaz, o dönem için dönem raporu sunulur. Proje Sonuç Raporu AGY371 sadece projenin son döneminde sunulur. AGY311 başvuruları bu Uygulama Esaslarının 15 inci maddesi hükümleri dikkate alınarak TÜBİTAK'a PRODİS üzerinden sunulur. AGY311 dokümanına/web formuna PRODİS uygulaması üzerinden ulaşılır ve AGY311 aşağıdaki bentlerde belirtilen dokümanlardan oluşur:

a) yeminli mali müşavirlik proje harcamaları değerlendirme ve tasdik raporu (AGY500) ve ekinde onaylı gider formları ile diğer onaylı ekleri,

b) dönem raporu (AGY341),

c) projenin son döneminde Proje Sonuç Raporu (AGY371).

(2) Mali rapor içinde yer alan harcama ve gider belgeleri (faturalar, ödeme belgeleri, ücret bordroları vb.) yeminli mali müşavir denetim ve tasdiki amacıyla hazırlandığından, ayrıca TÜBİTAK'a sunulan AGY311 içerisinde konulmaz.

(3) Ortak projelerin AGY311'i, ilgili kuruluşlar tarafından ayrı hazırlanarak TÜBİTAK'a sunulur. Kuruluşlardan birinin ilgili dönemde harcama ve giderlerinin olmaması halinde bu durum harcaması olmayan kuruluşun hazırlayacağı ve sunacağı dönem raporunda belirtilir. Ortak projede yer alan kuruluşların hazırlayacağı her bir AGY311 TÜBİTAK'a sunulmadan değerlendirme süreci başlatılmaz. Ancak ilgili dönemde faaliyeti olmayan kuruluşun PRODİS üzerinden AGY311 yerine bu durumu belirten bir açıklama sunması gerekir. Bu açıklamanın olması durumunda bu ortak projenin dönemsel değerlendirme süreci başlatılır. Ortak projede yer alan herhangi bir kuruluşun AGY311'i sunmaması ve konuya ilişkin PRODİS üzerinden bilgi vermemesi durumunda bu Uygulama Esaslarının 31 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerine göre uygulama yapılır.

Harcama ve gider belgelerinin düzenlenmesi ve kabulü

MADDE 29 - (1) Desteklenen projeler kapsamında yapılan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için kuruluşların proje kapsamında desteklenen gider kalemlerine ilişkin düzenleyecekleri gider formları, form ekinde yer alacak harcama ve gider belgelerinin kabulü, düzenleme ve ödeme tarihi ile eklerinin ihtiva edeceği bilgiler ve belge düzeni ve dönemin harcama ve giderlerinin sonraki dönem AGY311'ler ile sunulma koşulları mali rapor hazırlama kılavuzunda belirtilen kurallara göre yapılmalıdır.

(2) Kuruluş tarafından yurt dışından alımı yapılan alet/teçhizat/yazılım ve malzeme giderlerine ait harcama ve gider belgesinin düzenleme tarihinin, proje destek başlangıç tarihinden en fazla üç ay öncesine kadar olması ve söz konusu alımın projenin destek kapsamı içerisinde değerlendirilmesi şartıyla, bu harcama ve giderler de desteklenir.

(3) Desteklenen projenin son dönemine ait mali raporun, denetim, inceleme ve tasdiki Yeminli Mali Müşavir tarafından dönemi takip eden üç (3) ay içerisinde yapıldığından, mali raporun Yeminli Mali Müşavir değerlendirmesi ve tasdikine ait harcama ve gider belgeleri, projenin destek bitiş tarihinden sonra düzenlenmiş olsa dahi son dönem mali rapor içinde sunulur ve destek kapsamına alınır.

Mali inceleme ve denetim

MADDE 30 - (1) Mali raporun mali denetim, inceleme ve tasdiki kuruluşun belirleyeceği yeminli mali müşavir tarafından kanunen kendisine verilmiş görev ve yetkiler çerçevesinde, bu uygulama esasları, ilgili mevzuat ve TEYDEB internet adresinde yayımlanan güncel AGY500 dispozyonuna uygun olarak yapılır.

(2) Yeminli mali müşavirler tarafından değerlendirilen mali raporun TÜBİTAK tarafından denetimi ve değerlendirmesi ile ilgili hükümler saklıdır.

AGY311'in sunulmaması

MADDE 31 - (1) Bu Uygulama Esaslarının 27 inci maddesinde belirtilen çerçevede kuruluşun ilgili AGY311'i sunmaması veya 27 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendine uygun bilgileri sunmaması durumlarında, bu Uygulama Esaslarının 51 ve 52 nci maddelerinde belirtilen sebepler hariç, projenin bu dönemine ilişkin hiç bir ödeme yapılmaz. TÜBİTAK söz konusu duruma ilişkin kuruluşa uyarıda bulunarak açıklama ister. Kuruluşun TÜBİTAK'a ilettiği bu açıklamaya ilişkin değerlendirme sonucunda aşağıdaki kararlardan biri alınır:

a) Kuruluştan alınan bilgi, projeye desteğin devamına engel teşkil etmiyorsa zamanında sunulmayan AGY311'in ait olduğu döneme ilişkin harcama ve giderler için daha sonra sunulacak AGY311'de bulunsa dahi ödeme yapılmaz; ancak söz konusu döneme ait Dönem Raporunu ve projenin sonraki dönemlerine ilişkin AGY311'leri sunması gerekir. Söz konusu AGY311 projenin son dönemine ilişkin ise kuruluşun proje sonuç raporu hazırlayıp sunması gerekir.

b) Kuruluştan bilgi alınamaması durumunda, bu durum bu Uygulama Esaslarının 48 inci madde birinci fıkrası çerçevesinde değerlendirilerek (a) bendi hükümlerine göre işlem yapılır.

c) Kuruluştan alınan bilgi, projeye desteğin devamına engel teşkil ediyorsa ve yapılan inceleme sonucu bu durumda kuruluşun kastının olmadığı anlaşılırsa bu Uygulama Esaslarının 47 nci madde hükümlerine uygun işlem yapılır. Kuruluştan alınan bilgi, projeye desteğin devamına engel teşkil ediyorsa ve yapılan inceleme sonucu bu durumda kuruluşun kastının olduğu anlaşılırsa bu Uygulama Esaslarının 48 inci maddesi birinci fıkrası çerçevesinde değerlendirilerek (a) bendi hükümlerine göre işlem yapılır.

(2) Bu Uygulama Esaslarının 51 ve 52 nci maddesinde belirtilen sebeplerden dolayı AGY311'in zamanında sunulmaması durumunda, kuruluşun bu duruma ilişkin gerekçesini, belgeleriyle birlikte AGY311'i sunması gereken tarihi izleyen üç ay içinde TÜBİTAK'a sunması halinde ilgili döneme ilişkin değerlendirme sonuçlandırılır ve ödeme yapılır. Aksi halde projenin dönemine/dönemlerine ilişkin hiç bir ödeme yapılmaz ve bu maddenin birinci fıkrasına göre işlem yapılır. Kuruluş söz konusu AGY311'i sunacağı tarihi ilgili gerekçe yazısında bildirir.

(3) Ortak projelerde de bu maddenin birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanır, ortak kuruluşlardan herhangi birine bu hükümlerin uygulanacağı durumda gerekli görülürse, projenin destek sürecinin devamı konusu ilgili komitede görüşülerek aşağıdaki şekilde karara bağlanır.

(a) AGY311'i sunmayan kuruluşun projeye devam etmeyeceği tespiti sonucunda ve projenin yürürlükten kaldırılması kararının alınması halinde; proje bu Uygulama Esaslarının 47 nci madde hükümlerine göre yürürlükten kaldırılır. Ancak AGY311'isunmayan kuruluşa gerekli görülmesi halinde 48 inci maddenin birinci fıkrası (a) bendi hükümleri uygulanır.

(b) AGY311'i sunmayan kuruluşun projeye devam etmeyeceği tespiti sonucunda ve proje destek sürecinin devamına karar verilmesi halinde; AGY311'i sunmayan kuruluşun bu Uygulama Esaslarının 28 inci maddesi üçüncü fıkrası hükmü gereğince AGY311 sunması beklenmeksizin projenin dönemsel değerlendirmelerine devam edilir. Ancak AGY311'i sunmayan kuruluşa gerekli görülmesi halinde bu Uygulama Esaslarının 48 inci maddesinin birinci fıkrası (a) bendi hükümleri uygulanır.

(c) AGY311'i sunmayan kuruluşun projeye ileriki dönemlerde devam edeceği tespiti sonucunda, projenin söz konusu dönem değerlendirmesine devam edilir. Ancak izleyici değerlendirmesi sonucunda projenin veya AGY311'i sunmayan kuruluşun projeye devamı konusunda yeni bir tespit yapılabilir ve bu maddenin üçüncü fıkrası (a) ve (b) bentleri uygulanabilir.

ALTINCI BÖLÜM

AGY311 Değerlendirme, İzleme ve Destek Süreci

Mali değerlendirme

MADDE 32 - (1) PRODİS uygulaması üzerinden AGY311 ile sunulan dönemsel gelişmeler ve harcamalar, AGY111, sözleşme ve destek karar yazısı doğrultusunda proje teknik uzmanı tarafından ön değerlendirmeye alınır. Ön değerlendirme sonrasında AGY311 mali değerlendirmeye ve gerektiğinde izleyici değerlendirmesine alınır.

(2) AGY311'in mali değerlendirmesi kapsamında TÜBİTAK bünyesindeki mali değerlendirme uzmanı tarafından AGY500 incelenir. AGY500, rapor dispozisyonuna uygun bulunursa, proje teknik uzmanının ön değerlendirmesi dikkate alınarak projenin ilgili dönem harcamalarına ilişkin "Harcama ve Gider Belgeleri Kabul Formu" mali değerlendirme uzmanı tarafından düzenlenir.

(3) Mali değerlendirme uzmanı, projenin son dönemi hariç rapor dispozisyonuna uygun şekilde düzenlenmeyen AGY500 raporları için aşağıdaki işlemlerden birini uygular:

- a) Uygun olmayan kısımları hariç tutularak, AGY500 değerlendirmesi sonuçlandırılır,
- b) Yeminli mali müşavirden ve/veya kuruluştan tanımlı bir zaman aralığında ek bilgi ve açıklamalar talep edilerek AGY500 raporu düzeltilir,
- c) AGY500 raporu dikkate alınmaz, harcamalar kapsam dışı tutularak değerlendirme sonuçlandırılır.

(4) Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen durumlarda destek kapsamı dışında tutulan harcama ve giderler dönemsel destek tutarının bildirim ile beraber kuruluşa bildirilir. Destek kapsamı dışında tutulan harcama ve giderler, rapor dispozisyonuna uygun düzenlenerek projenin sonraki dönemlerine ait AGY500 raporunda ve gider formlarında beyan edildiğinde değerlendirilir.

(5) Projenin son döneminde dispozisyonuna uygun şekilde düzenlenmeyen AGY500 raporları için yeminli mali müşavirden veya kuruluştan tanımlı bir zaman aralığında ek bilgi ve açıklamalar talep edilerek AGY500 raporu düzeltilir.

b) Projenin önceki dönem değerlendirmeleri sonucunda TÜBİTAK tarafından elektronik ortamda kuruluşa iletilen geri bildirimde, "eksikleri tamamlanarak izleyen dönemlerde tekrar beyan edilmesi" vb. gibi gerekçelerle kapsam dışı tutulan harcama ve giderler, projenin son dönemine ait mali raporunda beyan edilmediği takdirde, söz konusu döneme ilişkin ödemenin, TÜBİTAK tarafından yapıldığı tarihten itibaren altı (6) içerisinde kuruluş tarafından beyan edilmesi halinde, ilgili harcama ve giderlere ilişkin işlemler mevzuatı çerçevesinde yeniden başlatılır.

c) Desteklenen projenin dönemsel değerlendirmelerinde TÜBİTAK tarafından kapsam dışı bırakılan harcama ve giderlere ilişkin kuruluş itirazını yapabilir. İtirazın haklı bulunması sonucunda, ilgili gidere ilişkin işlemler mevzuatı çerçevesinde yeniden başlatılır. Projeye ilişkin son ödemenin, TÜBİTAK tarafından yapıldığı tarihten itibaren altı (6) ayı geçen itirazlar kabul edilmez.

İzleyici değerlendirmesi

MADDE 33 - (1) TÜBİTAK AGY311'i gerektiğinde proje izleyicisi ile değerlendirir. İzleyici; proje gelişimi, desteklenecek giderler, projenin kazanımları ve benzeri konulara ilişkin görüş ve önerilerini raporladığı AGY411'i; Dönem Raporu, gider formları, AGY111, TÜBİTAK tarafından iletilen notlar ile kuruluşu yerinde yapacağı ziyareti esas alarak hazırlar.

(2) İzleyici değerlendirmesi, izleyicinin kuruluşu yerinde yapacağı ziyaret sonrasında hazırlayacağı AGY411 ile alınır. Hakem değerlendirmesi sırasında, proje tamamlanmışsa veya gerek duyulmayan durumda izleyici görüşü alınmayabilir. Projenin son döneminde destek talep edilmediği durumlarda proje sonuç raporu değerlendirmesi için izleyici görüşü alınabilir. İzleyicinin değerlendireceği döneme ilişkin faaliyetlerin, izleyicinin daha önceki ziyaret tarihinde tamamlanmış olması halinde, izleyiciden kuruluşu yerinde ziyaret etmeden

değerlendirme yapması istenebilir veya bu döneme ilişkin değerlendirmeyi önceki dönem izleme raporunda belirtmesi halinde yeni bir izleme raporu alınmadan izleyicinin önceki döneme ait izleme raporu dikkate alınabilir.

(3) TÜBİTAK gerek duyduğunda proje destek sürecinde belirlenecek herhangi bir tarih aralığında uzmanlarını proje faaliyetlerinin yürütüldüğü kuruluşlarda incelemelerde bulunmak üzere görevlendirebilir. Uzun süreli görevlendirmelerde kuruluş görevli uzmana bağımsız ofis tahsis etmekle yükümlüdür.

(4) Bu Uygulama Esaslarının 22 inci maddesi ikinci fıkrasında belirtilen sebeplere dayanarak kuruluşun başvurusu üzerine, izleyicinin bir süre için veya sürekli görevine devam edemeyecek olduğunu bildirmesi halinde veya izleyicinin değerlendirme performansı (gözlem, irdeme, rapor niteliği, firmaya katkısı ve rapor veriş süresi) göz önünde bulundurularak kuruluş bilgilendirilerek izleyici değişikliği yapılabilir. İzleyici değişikliği hususu, gerekli durumlarda ilgili teknoloji grubu yürütme komitesinde görüşülerek karara bağlanabilir.

Desteklemeye esas harcama tutarı, destek oranı ve destek tutarının belirlenmesi

MADDE 34 - (1) Mali değerlendirme sonucunda Harcama ve Gider Belgeleri Kabul Formu düzenlenmiş ve talep edildiği AGY411 raporu gönderilmiş AGY311 üzerinde proje teknik uzmanı, izleyici desteğin devamı görüşündeyse desteklenecek giderlerle ilgili son değerlendirmeyi yapar ve desteklemeye esas harcama tutarını belirler. İzleyicinin projenin amacına uygun yürütülmediği tespiti halinde, proje hakkında bu Uygulama Esaslarının 46 ncı madde hükümlerine göre işlem yapılır.

(2) Kuruluşlar, proje için sağlanan destek tutarına itirazlarını, gerekçeleri ve belgeleri ile birlikte yazılı olarak veya PRODİS üzerinden yapabilirler. Yapılan itiraz, gerektiğinde izleyici değerlendirmesi ve/veya komitede görüşülerek karara bağlanır. İtiraz kabul edilir ise söz konusu gider projenin devam eden dönemlerine ait AGY311'in içinde tekrar beyan edildiği ilgili gider kaleminde kapsama alınır. Ancak projenin son döneminde yapılabilecek itirazlar, bu Uygulama Esaslarının 32 nci maddesi dördüncü fıkrasına uygun olarak değerlendirilir.

(3) AGY311 başvuru tarihinden teknik ve mali incelemenin tamamlanarak dönemsel destek oran ve tutarının belirlenip kuruluşa bildirilmesine kadar geçen sürenin, AGY311'in gereken yeterlilikte ve eksiksiz olarak TÜBİTAK'a sunulduğu tarihten itibaren, 90 gün olması hedeflenir.

Dönemsel destek tutarının ödenmesi

MADDE 35 - (1) Desteklenen projeler çerçevesinde dönemsel gerçekleşen harcama ve giderlerin faaliyetlerle uygunluğunun değerlendirilmesi sonucu, desteklemeye esas harcama tutarı ve destek oranı belirlenerek hesaplanan dönemsel destek tutarı kuruluşun TÜBİTAK'a bildirdiği banka hesabına yatırılır.

(2) Kuruluşun desteklenen projesinde dönemsel destek tutarı olarak hak etmiş olduğu alacağı üçüncü kişi veya kurum/kuruluşlara olan borçlarının tasfiyesi amacıyla kuruluşun talebi olması halinde temlik edilebilir. Temliknamenin örneği, TEYDEB internet adresinde bulunan içerik ve biçime uygun olarak noter onaylı düzenlenmesi zorunludur.

(3) Bu Uygulama Esasları çerçevesinde desteklenen projelerin destek tutarlarının ödeme sürecinde, kuruluşlardan vergi ve sosyal güvenlik yükümlülüklerini zamanında yerine getirmiş olduklarına ilişkin belgelerin istenilmesinin yasal düzenlemeler gereği zorunlu olduğu durumlarda söz konusu belgeler istenilir.

(4) Desteklenen projelerin dönemsel teknik ve mali değerlendirmeleri tamamlanarak destek ödemeleri sürecinde kuruluştan mevzuat gereği istenilen belgelerin TÜBİTAK'a belirtilen tarihe kadar kuruluş tarafından ulaştırılmaması halinde ödeme işlemleri durdurulur. Ancak kuruluşun söz konusu belgeleri TÜBİTAK'a ulaştırarak ilgili ödemenin yapılmasını talep etmesi halinde ödeme işlemleri yeniden başlatılır.

Proje değişiklikleri

MADDE 36 - (1) Kuruluşun, kuruluş yetkilisinin, proje yürütücüsünün adres ve iletişim bilgilerinin değişmesi, kuruluş yetkilisinin veya proje yürütücüsünün değişmesi, kuruluş unvan değişikliği, vergi dairesi ve vergi numarasındaki değişiklik, banka bilgilerinin değişmesi hallerinde kuruluş on beş gün içerisinde, TÜBİTAK'ı bilgilendirir. Aksi durumda her türlü sorumluluk kuruluşa aittir. Söz konusu değişiklik bildirimlerinin sadece PRODİS üzerinden yapılması istenebilir.

(2) Projede gerçekleşen veya gerçekleşmesi öngörülen tüm değişiklikler ve revizyon talepleri ayrıca gönderilmez, bu talepler AGY311'in Dönem Raporu içinde Proje Değişiklik Bildirimi bölümünde sunulur.

(3) Proje sözleşmesinde belirtilen proje destek süresinin uzatılması kuruluş tarafından gerekçesi belirtilerek talep edilebilir. Bu talepler proje izleyicisinin de görüşü alınarak TÜBİTAK tarafından değerlendirilir. Değerlendirme sonucunda proje süresi, çağrı duyurusunda belirtilen üst sınırı geçmemek üzere ve tam ay olacak şekilde uzatılabilir.

Değişiklik taleplerinin değerlendirilmesi

MADDE 37 - (1) Sözleşmesi TÜBİTAK ve kuruluş/kuruluşlar tarafından imzalanmış projeye ilişkin gerçekleşmiş veya öngörülen değişiklik taleplerinde aşağıdaki ölçütler esas alınarak karar verilir:

a) Destek kapsamına alınan veya izleme aşamasında değerlendirilmesi uygun bulunan giderlerde, kuruluşun talep edebileceği nitelik ve nicelik değişiklikleri ayrı ayrı ele alınarak sonuçlandırılır.

b) Herhangi bir AGY311'de talep edilen proje toplam adam-ay değeri değişiklikleri, projenin tamamı için ihtiyaç duyulan ve proje sözleşmesinden önce PRODİS'teki en son AGY111'deki toplam adam-ay değerinin %30'unu geçmiyorsa izleyici değerlendirmesi ile sonuçlandırılır. Toplam artış değeri proje sözleşmesinden önce PRODİS'teki en son AGY111'deki toplam adam-ay değerinin %30'unu geçiyorsa değişiklik talebi izleyici ve komite değerlendirmesi ile sonuçlandırılır.

c) Toplam adam-ay değer değişikliği dışında, personel değişikliklerinin uygunluğuna gerek duyulduğunda izleyici görüşü ile karar verilir.

d) Personel giderleri dışındaki giderlere ilişkin nicelik veya nitelik değişiklik taleplerinden kaynaklanan (örneğin, ilave bir teçhizat alımı, malzeme miktarındaki artış, teçhizatın yeni bir modelinin alımı gibi) toplam bütçe artışı, personel giderleri hariç proje sözleşmesinden önce PRODİS'teki en son toplam tahmini bütçenin %30'unu geçmiyorsa izleyici görüşü ile sonuçlandırılır. Söz konusu talep edilen bütçe artışı personel giderleri hariç proje sözleşmesinden önce PRODİS'teki en son toplam tahmini bütçenin %30'unun üzerinde olması durumunda, söz konusu değişiklik talepleri izleyici görüşü alınarak komite değerlendirmesi ile sonuçlandırılır.

e) Bütçe değişikliğine yol açmayan, proje süresinin uzatılması ve diğer değişiklik talepleri izleyici görüşü çerçevesinde sonuçlandırılır.

f) TÜBİTAK tarafından uygun bulunan değişiklikler ve gerçekleşmeler, projenin destek kapsamı içerisinde kabul edilir ve sözleşmenin ayrılmaz parçası olarak değerlendirilir. Değişiklik talebi hususundaki TÜBİTAK kararı kuruluşa bildirilir.

Tamamlanan projelerin destek sürecinin sonlandırılması

MADDE 38 - (1) Kuruluş tarafından hazırlanan AGY371 proje sonuç raporu, projenin son döneminde destek talebi olmasa dahi TÜBİTAK'a sunulur. Proje sonuç raporu TÜBİTAK tarafından incelenerek ödeme işlemlerinin tamamlanması ile beraber proje tamamlanmış olarak kabul edilir ve destek süreci sonlandırılır.

Tamamlanmayan projelerin destek sürecinin sonlandırılması

MADDE 39 - (1) Harcama ve gider beyan edilmiş projenin destek sürecinde aşağıda belirtilen durumların oluşması halinde kuruluş, projenin son durumunu içeren AGY371

göndererek projenin yürürlükten kaldırılmasını gerekçeli olarak talep edebilir. Bu durumda, gerekli görüldüğünde izleyici görüşü de alınarak desteklenen proje, bu Uygulama Esaslarının 46 ve 47 nci madde hükümlerine göre yürürlükten kaldırılır:

- a) Mücbir sebepler,
- b) Kuruluşun tasfiyesi, birleşmesi, bölünmesi, yeniden yapılanması, projenin devredilmesi,
- c) Mali yetersizlik,
- d) Proje konusunun ve öngörülen çıktılarının güncel teknolojinin gerisinde kalması veya ekonomik değerini yitirmesi,
- e) Oluşacak benzeri özel teknik-ekonomik durumlar.

(2) Proje destek sürecinin sonlandırılması itibarıyla TÜBİTAK'a sunulmuş AGY311 dönem dosyalarında proje kapsamında gerçekleştirilmiş harcama ve giderlere yönelik işlemlere TÜBİTAK tarafından devam edilir.

(3) Herhangi bir harcama ve gider beyan edilmeksizin, kuruluşun bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen nedenlerle veya herhangi bir gerekçeyle desteklenen bir projenin yürürlükten kaldırılmasını talep ettiği durumlarda, proje bu Uygulama Esaslarının 46 ve 47 nci madde hükümleri çerçevesinde yürürlükten kaldırılır.

Satın alma, mülkiyet, muhasebe kayıtları ve ödeme işlemleri

MADDE 40 - (1) Kuruluşlar desteklenen projeler kapsamında, yapacakları satın alımları tabi oldukları mevzuat ve genel hükümler çerçevesinde gerçekleştirirler.

(2) Proje çerçevesinde satın alınan makine, teçhizat, sistem, modül, yazılım vb. taşınır kuruluşa aittir.

(3) Kuruluşlar, desteklenen proje kapsamında yapacakları harcamalara ilişkin muhasebe ve ödeme işlemlerini tabi oldukları mevzuat ve genel hükümler ile bu programa ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirirler.

Harcama ve faaliyetlerin denetimi ile belgelerin saklanması

MADDE 41 - (1) Bu Uygulama Esasları kapsamında kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen proje faaliyetleri ve harcamaları gerektiğinde TÜBİTAK tarafından denetlenir. Bu denetimler sırasında desteklerden faydalanan kuruluşların kuruluş yetkilileri ile yeminli mali müşavirlik proje harcamaları değerlendirme ve tasdik raporunu düzenleyen yeminli mali müşavirler, her türlü bilgi ve belgeyi ibraz etmek ve gerekli kolaylığı sağlamak zorundadır.

(2) Kuruluş tarafından iki nüsha hazırlanan ve yeminli mali müşavir tarafından tasdik edilen mali rapor, biri kuruluş, diğeri yeminli mali müşavir tarafından istenildiğinde ibraz edilmek üzere dokümanın tabi olduğu genel hükümler çerçevesinde on yıl süre ile muhafaza edilir.

(3) Program kapsamında önerilen proje başvuruları (AGY111), değerlendirme formları, karar yazıları ve bu başvuru çerçevesindeki diğer doküman ve yazılar, devlet arşiv hizmetleri mevzuatı çerçevesinde imha edilir.

Sahte belgelerin tespiti, haksız veya fazla ödeme

MADDE 42 - (1) Desteklenen proje kapsamında; kuruluşlar tarafından sahte fatura, fatura yerine geçen sahte vesika ve ödemeleri gösteren sahte mali belgelerin ve her türlü resmi evrak şeklinde düzenlenmiş sahte belgelerin TÜBİTAK tarafından, TÜBİTAK'ın tabi olduğu denetim mevzuatı çerçevesindeki denetimde veya kuruluşun tabi olduğu mevzuat gereği yapılan denetimlerde tespiti ve bu durumun TÜBİTAK'a bildirilmesi halinde söz konusu durumlar incelenerek bu Uygulama Esaslarının 48 inci maddenin tüm hükümleri uygulanır.

(2) Kuruluşa bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hususların dışında TÜBİTAK tarafından desteklenen proje kapsamında sehven fazla ödeme yapıldığının tespiti durumunda:

a) Fazla ödenen tutar, kuruluşun TÜBİTAK'tan herhangi bir alacağından veya program kapsamında hak ettiği ancak ödemesi henüz yapılmayan destek tutarından faizsiz olarak mahsup edilir, varsa kalan tutar TÜBİTAK tarafından kuruluşu bildirilmesini müteakiben bir ay içerisinde, TÜBİTAK'a iade edilir.

b) Kuruluşun TÜBİTAK'tan herhangi bir alacağının olmaması halinde, fazla ödenen tutar TÜBİTAK tarafından kuruluşu bildirilmesini müteakiben bir ay içerisinde, TÜBİTAK'a iade edilir.

c) Fazla ödenen veya mahsuplaşma sonrasında kalan tutarın kuruluşu bildirilmesini müteakiben bir ay içerisinde TÜBİTAK'a iade edilmemesi durumunda, yapılan fazla ödeme, 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir.

(3) Yeminli mali müşavirin yanıltıcı bilgi vermesinden dolayı, kuruluşu haksız ve fazla ödeme yapılmasının TÜBİTAK tarafından TÜBİTAK'ın tabi olduğu denetim mevzuatı çerçevesindeki denetimde veya kuruluşun tabi olduğu mevzuat gereği yapılan denetimlerde tespiti ve bu durumun TÜBİTAK'a bildirilmesi halinde, söz konusu desteğin 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak geri alınması sürecinde yeminli mali müşavir kuruluşlarla birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur. Kuruluş tarafından denetim, inceleme ve tasdik amacıyla yeminli mali müşavire sunulan mali raporda bulunan bilgi ve belgelerin eksik ve yetersiz olması ve bu durumun yeminli mali müşavir tarafından göz ardı edilmesi suretiyle düzenlenen ve onaylanan AGY500 raporunda yanıltıcı bilgi bulunduğu tespitinde yeminli mali müşavir hakkında bu Uygulama Esaslarının 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerine göre işlem yapılır. Bu durumda bu maddenin birinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kuruluşu proje çerçevesinde herhangi bir yaptırım uygulanmaz.

(4) AGY500 raporu içinde yeminli mali müşavir tarafından yanıltıcı bilgi düzenlediğinin tespiti hallerinde, yanıltıcı bilginin bu madde çerçevesinde kuruluşun kastı sonucu olup olmadığı ve projenin bu Uygulama Esaslarının 48 inci maddesinin birinci fıkrası (a) ve (b) bendine göre işlem yapılması hususu ilgili komite tarafından ayrıca değerlendirilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Transfer Ödemeleri (Ön Ödeme)

Transfer (Ön ödeme) talep koşulları ve ödemesi

MADDE 43 - (1) Kuruluşu, TÜBİTAK bütçesine gider kaydedilmek üzere teminat karşılığında transfer ödemesi yapılabilir. Proje sözleşmesi TÜBİTAK tarafından imzalanmadan kuruluş transfer ödemesi talebinde bulunamaz. Proje kapsamındaki alacaklarını devreden (temlik eden) kuruluş transfer ödemesi (ön ödeme) başvurusunda bulunamaz. Transfer ödemeleri temlik edilemez.

(2) Proje kapsamında yapılacak transfer ödemelerinin her biri destek kapsamına alınan toplam proje bütçesinin yüzde yirmi beşini (%25) ve 2.000.000.-TL (iki milyon Türk Lirası)'nı geçemez. Transfer ödemesi talebi ve teminatı uygun bulunarak transfer ödemesi yapılan kuruluşu, projenin takip eden dönemlerinde de Mali Rapor Hazırlama Kılavuzunda belirtilen hususlar çerçevesinde kuruluşu yeni bir başvuru ve teminat alınmaksızın transfer ödemeleri yapılır.

(3) Transfer ödemesi işlemlerinde, talep edilen ilk transfer ödemesinin yüzde yirmi beş (%25) fazlası kadar teminat alınır. Teminat süresi, transfer ödemesine ilişkin talep ve değerlendirme, ödeme ve mahsup süreçleri, transfer ödemesinin amacı dışında kullanımı, teminat iade süreci ve diğer tüm hususlar Mali Rapor Hazırlama Kılavuzunda belirtildiği şekilde uygulanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Projenin Yürürlükten Kaldırılması

Proje destek sürecinin geçici olarak durdurulması

MADDE 44 - (1) Bu Uygulama Esasları kapsamında desteklenen projelerin destek süreci, geçici olarak durdurulamaz. Projenin yürütülmesinde sorunların oluşması ve faaliyetlerin geçici olarak yapılamaması halinde bu durum ilgili döneme ait AGY341 içinde açıklanır. Dönem değerlendirmesi sonucunda proje desteğinin devam etmesi uygun bulunması durumunda faaliyetlerin yapılmadığı süre destek süresine doğrudan eklenmez, ancak bu Uygulama Esaslarının 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri çerçevesinde ek süre talep edilebilir.

Projenin devri veya kuruluş tüzel kişiliğinin değişmesi

MADDE 45 - (1) Kuruluşların desteklenen projelerini devretmeleri kabul edilmez. Projelerini devretmek isteyen kuruluşlar bu Uygulama Esaslarının 39 uncu maddesine uygun olarak destek sürecinin sonlandırılmasını talep edebilirler. Projenin devredilmesi ve kuruluşun talebi olmaması halinde bu Uygulama Esaslarının 46 ve 47 nci madde hükümleri uygulanır.

(2) Kuruluşun bir başka kuruluş ya da kuruluşlarla birleşmesi, bölünmesi ve şirketin tür değiştirmesi gibi nedenlerle kuruluş tüzel kişiliğinin değişmesi halleri projenin devredilmesi olarak ele alınmaz ve projenin devri olarak değerlendirilmez.

(3) Kuruluşun kısmi bölünme veya tam bölünme ve kuruluş tüzel kişiliğinin başka bir tüzel kişiliğe devredilerek birleşmesi halinde AGY111 istenmez. Bu durumlarda yeni kuruluşun tüzel kişiliği adına proje sözleşmesinin yeniden düzenlenmesi istenebilir. Eski kuruluşun TÜBİTAK nezdindeki doğmuş ve doğacak tüm hak ve yükümlülükleri yeni kuruluşa aittir. TÜBİTAK tarafından henüz ödemesi gerçekleştirilmemiş olan dönemsel destek tutarı ödemesi yeni kuruluşa yapılır. Ayrıca TÜBİTAK'a sunulmamış olan Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY300), yeni kuruluş tarafından TÜBİTAK'a sunulur.

Projenin amacına uygun yürütülmemesi

MADDE 46 - (1) Proje destek sürecinde TÜBİTAK tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, projenin amacına uygun biçimde yürütülmediğinin anlaşılması üzerine kuruluştan bilgi istenir. Kuruluşun sunduğu bilgi değerlendirilerek; destek sürecinin devam etmesine veya bu Uygulama Esaslarının 47 nci madde hükümlerine göre yürürlükten kaldırılmasına karar verilir. Söz konusu durum bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen gerekçeler dışında ve kuruluşun kastı sonucu gerçekleştiğinin bu Uygulama Esaslarının 48 inci maddesi birinci fıkrası çerçevesinde tespiti halinde ise bu Uygulama Esaslarının 48 inci madde birinci fıkrası (a) bendi hükümleri uygulanır.

(2) TÜBİTAK tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, mücbir sebepler, projenin devredilmesi, kuruluşun tasfiyesi, birleşmesi ve bölünmesi (kuruluş tüzel kişiliğinin başka bir tüzel kişilikle devrolunarak birleşmesi veya kuruluşun bölünmesi durumlarında devralan kuruluşun projeyi devam ettirmemesi hallerinde) ve yeniden yapılanması, finansal yetersizlik, projenin güncel teknolojinin çok gerisinde kalması ve ekonomik değerini yitirmesi, teknoloji veya bilgi-beceri-yetenek yetersizlikleri ve benzeri teknolojik-ekonomik nedenlerden oluşacak gerekçelerle projenin bu Uygulama Esaslarının 47 nci madde hükümlerine göre yürürlükten kaldırılmasına karar verilir.

Projenin yürürlükten kaldırılması

MADDE 47 - (1) Proje destek sürecinde, bu Uygulama Esaslarının maddelerinde bu madde hükümlerinin uygulanacağı belirtilen durumların oluşması halinde veya bu Uygulama Esaslarının 51 inci maddesinde belirtilen haller nedeniyle kuruluşun projeye devam edemeyeceğini bildirmesi durumunda TÜBİTAK belirlenen tarih itibarıyla projeyi, yürürlükten kaldırır. Bu madde kapsamında yürürlükten kaldırma kararı sonucunda, proje kapsamında kuruluşa yapılan ödemelerin iadesi istenmez. Ancak transfer ödemesi yapılmış ise mahsuplaşma sonrası kalan tutarın TÜBİTAK tarafından kuruluşa yapılan destek tutarına ilişkin bildirim tarihini takip eden bir ay içinde TÜBİTAK'a iade edilmesi istenir.

Kuruluşun/kuruluşların TÜBİTAK'a iade etmeleri gereken ödemeleri bir ay içinde yapmaması durumunda, 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir.

(2) Bu madde kapsamında projenin yürürlükten kaldırılmasına ilgili teknoloji grubu komitesi tarafından karar verilir. Ayrıca projenin yürürlükten kaldırılma kararının alındığı tarih itibariyle, değerlendirme sürecinde olan veya gerçekleşmiş dönemlerine ilişkin ödeme yapıp yapılmayacağı hususu izleyici görüşü esas alınarak ilgili teknoloji grubu komitesinde karara bağlanır. TÜBİTAK tarafından alınan karar, kuruluşu bildirilir.

Kuruluşun kastı nedeniyle uygulanacak yaptırımlar

MADDE 48 - (1) Bu Uygulama Esaslarının maddelerinde bu madde hükümlerinin uygulanacağı belirtilen durumların oluşması halinde ilgili teknoloji grubu komitesi tarafından kuruluşun kastı olup olmadığına karar verilir. Kuruluşun kastı olduğuna karar verilmesi halinde bu maddenin birinci fıkrası (a) bendi uygulanır. Bu Uygulama Esaslarında bu maddenin birinci fıkrası (b) bendinin de uygulanacağını belirttiği durumlarda ise (a) ile birlikte (b) bendi de uygulanır.

a) Söz konusu proje kapsamında kuruluşa yapılan tüm ödemelerin, kuruluşun 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilmesine, projenin destek süreci devam ediyor ise belirlenen tarih itibariyle projenin yürürlükten kaldırılmasına karar verilir.

b) Bu maddenin birinci fıkrasına göre kastı tespit edilen kuruluşun; TÜBİTAK destek programlarında desteklenmekte olan diğer projeleri, ödemesi yapılmış tutarlar geri istenmeksizin, yürürlükten kaldırılır. Kuruluşun proje önerileri var ise değerlendirme süreçleri durdurulur ve bu maddeye ilişkin kararın alındığı yılı takip eden üç takvim yılı süresince yeni proje başvurusu kabul edilmez.

(2) Bu madde kapsamında projenin yürürlükten kaldırılması hususu ilgili teknoloji grubu komitesinde karara bağlanır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Diğer Hususlar

Sorumluluklar

MADDE 49 (1) Bu Uygulama Esasları çerçevesindeki sorumluluklar aşağıda belirtilmektedir.

a) Kuruluş; desteklenen projelerin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki yönden bu uygulama esaslarına uygun bir şekilde yürütülmesinden, projelerin değerlendirme ve izleme aşamalarında, hakeme, izleyiciye, TÜBİTAK'ın görevlendirdiği uzmanlara gerekli araç ve ortamların sağlanmasından ve gerekli bilgi akışının sağlanmasından tüzel kişilik olarak,

b) Kuruluş yetkilisi; desteklenen projelerin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki yönden bu uygulama esaslarına uygun bir şekilde yürütülmesinden kuruluş adına,

c) Proje yürütücüsü; desteklenen projelerin değerlendirme ve izleme aşamalarında hakeme, izleyiciye, TÜBİTAK'ın görevlendirdiği uzmanlara gerekli araç ve ortamların sağlanmasından, projelerin bilimsel ve teknik olarak yürütülmesinden, TÜBİTAK'a gerekli bilgi akışının sağlanmasından, harcama ve giderlerin proje gereklerine uygunluğundan kuruluş yetkilisi adına,

d) Hakem; proje önerisini, kuruluş tarafından sağlanacak sözlü, yazılı, görsel bilgileri de dikkate alarak değerlendirilmesinden, TÜBİTAK tarafından istenen raporu hazırlanmasından, soruların yanıtlanmasından ve gizlilik esaslarına riayet edilmesinden,

e) İzleyici; desteklenmesi uygun bulunan projeyi dönemler itibariyle, kuruluşu yerinde ziyaret ederek ve TÜBİTAK tarafından belirlenen formata uygun olarak inceleyip değerlendirilmesinden, soruların yanıtlanmasından ve gizlilik esaslarına riayet edilmesinden,

f) Proje mali sorumlusu; desteklenen projelere ilişkin mali raporların proje yürütücüsü ile birlikte destek kapsamına uygun olarak hazırlanmasından, harcamaların ve gider belgeleri ile maliyet hesaplarının doğruluğundan ve mali mevzuata uygunluğundan,

g) Yeminli mali müşavir; kanunen kendisine verilen sorumluluklar çerçevesinde, desteklenen projelere ilişkin harcamaların ve gider belgelerinin mali mevzuata uygunluğundan, maliyet hesaplarının doğruluğundan ve bu uygulama esaslarının diğer maddelerinde belirtilen yükümlülükler ve sorumlulukların gerektiği şekilde yerine getirilmesinden,

h) ÇPK: Çağrı Duyurusunun oluşturulmasında, izleme sürecinde, yıllık çağrı program raporlarının oluşturulmasında ve TÜBİTAK'a sunulmasında; çağrı programının değerlendirilerek devamı, sonlandırılması veya alt başlıklarda yeni çağrılar açılması konuları ve çağrı programı ile ilgili diğer konularda öneri getirmekle sorumlu olan ÇPDK'ya başkanlık yapmakla,

i) Panelist; proje ön başvurusunun objektif kriterler kapsamında değerlendirilmesinden, ileriki aşamalarda kullanılacak hakemler için öneri yapılmasından, TÜBİTAK tarafından istenen raporu hazırlanmasından, soruların yanıtlanmasından ve gizlilik esaslarına riayet edilmesinden,

j) Danışman; ÇPDK çalışmalarına yardımcı olmak amacıyla, TÜBİTAK tarafından istenen raporu hazırlanmasından, soruların yanıtlanmasından ve gizlilik esaslarına riayet edilmesinden,

k) Moderatör: Paneli yönetmekle, sorumludur.

(2) TÜBİTAK yukarıda belirtilen sorumlulukları dikkate alarak bu uygulama esasları ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde gerekli önlemleri alır.

(3) Kuruluş tarafından denetim, inceleme ve tasdik amacıyla yeminli mali müşavire sunulan mali raporda bulunan bilgi ve belgelerin eksik ve yetersiz olması ve bu durumun yeminli mali müşavir tarafından göz ardı edilmesi suretiyle düzenlenen ve onaylanan AGY500 raporunda, yanıltıcı bilgi bulunduğu tespiti halinde, TÜBİTAK tarafından yapılan değerlendirme sonucunda aşağıdaki işlemler uygulanır;

a) Düzenlenen AGY500 raporunda, yanıltıcı bilgi bulunduğu birinci defa tespiti halinde söz konusu raporu düzenleyen yeminli mali müşavire uyarı yazısı iletilir,

b) Düzenlenen AGY500 raporunda, yanıltıcı bilgi bulunduğu ikinci defa tespiti halinde söz konusu yeminli mali müşavire, durumun bildirildiği tarihi takip eden üçüncü yılın sonuna kadar TÜBİTAK destek programlarına ait harcama ve giderlerin tasdikine ilişkin raporlarının kabul edilmeyeceği kararı bildirilir. Ayrıca bu durum, yeminli mali müşavirin bağlı olduğu odaya ve AGY500 raporunu düzenlediği kuruluşa ve varsa söz konusu yeminli mali müşavirin değerlendirme sürecinde olan düzenlediği raporların TÜBİTAK tarafından kabul edilmeyeceği ilgili diğer kuruluşlara bildirilir.

Gizlilik

MADDE 50 - (1) Bu destek programına yapılan proje başvurularının değerlendirme ve izleme süreçlerinde görev alan kişilere sunulan bilgi ve belgeler, kuruluşa ait "ticari gizli bilgi" veya "hizmete özel bilgi" olarak kabul edilir ve üçüncü kişilere herhangi bir yolla aktarılmaz. Bu bilgi ve belgeler 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun kapsamı dışındadır.

(2) 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu, 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri de saklı kalmak kaydıyla, gizlilik hükümlerine aykırı davrandığı

kesinleşmiş mahkeme kararlarıyla tespit edilen kişi ve kuruluşlar TÜBİTAK desteklerinden yararlanamazlar ve destek kapsamına alınan projelerde hiçbir şekilde görev alamazlar.

(3) Proje başvurularının değerlendirme ve izleme sürecinde görevlendirilen hakem ve izleyicilerin bu görevlendirmeye ilişkin hazırladıkları değerlendirme raporları, hakem ve izleyicilerin mesleki ve kişisel haklarını koruma altına alma amacı ve kuruluşları yerinde birden fazla ziyaret etme durumları da dikkate alınarak, proje başvurusunda bulunan kuruluşa ve üçüncü şahıs ya da kuruluşlara iletilmez.

(4) Kuruluş, proje başvuru, değerlendirme ve izleme süreçlerinde ticari gizlilik düzeyine karar vererek ilgili bilgileri sunmayabilir. Bu durumda sunulan bilgiler çerçevesinde yapılacak değerlendirme sonuçlarını kuruluş kabul eder.

Mücbir sebepler

MADDE 51 - (1) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller; olağanüstü doğa olayları, deprem, yangın, su baskını benzeri doğal afetler, kanuni grev, lokavt, genel salgın hastalık, ambargo ve yabancı ülkelerin kısıtlamaları, terör eylemleri, sabotaj, savaş (ilan edilmiş olsun ya da olmasın) ve abluka olması, kısmi veya genel seferberlik ilanı ve benzeri hallerdir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hallerin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için mücbir sebebin yetkili/ilgili merciler tarafından belgelendirilmiş olması zorunludur.

Haklı Sebepler

MADDE 52 - (1) TÜBİTAK ile kuruluşların birbirlerine hitaben basılı veya elektronik ortamda gönderdikleri ve belirli bir süre içinde cevaplanması talep edilen evrakın alıcıya ulaşmaması veya geç ulaşması halleri ile TÜBİTAK'ın elektronik hizmetinde oluşan aksamalar, gerekçelendirme dikkate alınarak, yerine getirilemeyen taahhüdün haklı bir nedeni sayılabilir. Bu durumda, haklı sebebin kabul edilebilmesi için bahse konu gerekçenin belge(ler) ile tevsik edilmiş olması gerekir.

(2) Bu Uygulama Esaslarının 36 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen değişiklikler, kuruluş tarafından onbeş gün içerisinde TÜBİTAK'a bildirilmemiş ise, bu maddenin birinci fıkrasına dayalı talepler haklı sebep olarak kabul edilmez.

Fikri ve sınai mülkiyet hakları

MADDE 53 - (1) Bu Uygulama Esasları kapsamında desteklenen projelerin yürütülmesi aşamasında veya gerçekleştirilmesi sonucunda fikri ve sınai mülkiyete konu olabilecek bir buluş (patent, faydalı model), endüstriyel tasarım, eser, entegre devre topografyaları ve teknik bilgi gibi bir fikri ürün ortaya çıkması halinde 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun ilgili hükümleri uygulanır. Desteklenmesine karar verilen projelerle ilgili olarak ortaya çıkması muhtemel fikri ve sınai tüm haklar, aksi proje sözleşmesinde belirtilmedikçe kuruluşun tasarrufuna devredilir.

ÇPDK üyesi, panelist, danışman, hakem ve izleyici ücretleri

MADDE 54 - (1) Program kapsamında görev alan ÇPDK üyesi, panelist, danışman, hakem ve izleyicinin ücretleri ve karşılanacak giderleri Bilim Kurulu tarafından belirlenir ve TÜBİTAK tarafından ödenir. TÜBİTAK tarafından karşılanan hakem izleyici ücretleri, proje önerisinin geri çekilmesi, desteklenmesi, reddedilmesi, yürürlükten kaldırılması vb nedenler dahil hiçbir şekilde kuruluşlardan talep edilmez.

Programla ilişkin dokümanların kullanımı

MADDE 55 - (1) Bu uygulama esaslarına göre proje başvuru, değerlendirme, izleme, rapor hazırlama vd. süreçlerde kullanılacak başvuru, destek talebi, proje sözleşmesi, devir protokolü, değerlendirme, izleme ve tasdik raporları vb. dokümanlar TÜBİTAK tarafından hazırlanır ve gerektiğinde güncellenerek TEYDEB internet adresinde yayımlanır. Kuruluş, hakem, izleyici ve yeminli mali müşavirin söz konusu doküman ve raporların en son

güncellenmiş sürümünü kullanması beklenir. Eski sürümleri kullanılmış dokümanların yenilenmesi TÜBİTAK tarafından istenebilir.

Program adının kullanımı

MADDE 56 - (1) “Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı”, resmi yazışmalarda, program kapsamında yapılan sözleşmelerde ve bunların eklerinde, yazılı, görsel vb. ortamlarda programa ilişkin olarak hazırlanan her türlü içerik dâhilinde kısaca “Öncelikli Alanlar Ar-Ge Yardımı”, “Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı” veya “Öncelikli Alanlar Ar-Ge Destek Programı” olarak da anılabilecektir.

Hüküm bulunmayan durumlar

MADDE 57 – (1) Bu Uygulama Esaslarında hüküm olmayan hallerde TÜBİTAK ve genel mevzuat hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı Uygulama Esaslarının 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde ve 29 uncu maddesinde bu Uygulama Esasları ile yapılan değişiklik hükümleri 01/10/2013 tarihinden itibaren TÜBİTAK’a sunulan AGY311’lere uygulanır. 01/10/2013 tarihinden önce TÜBİTAK’a sunulan AGY311’lere bu Uygulama Esasları ile yapılan değişiklik öncesi hükümler çerçevesinde işlem yapılır ve sonuçlandırılır.

(2) TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı Uygulama Esaslarının 43 üncü maddesinde bu Uygulama Esasları ile yapılan değişiklik hükümleri 01/10/2013 tarihinden sonra TÜBİTAK’a yapılacak transfer ödemesi başvurularına uygulanır. Ancak söz konusu değişikliklerde yer alan ödeme süreçlerine ilişkin hükümler 2013 yılında yapılmış transfer ödemesi başvurularına da uygulanır. Ayrıca, 01/10/2013 tarihinden önce TÜBİTAK’a yapılmış transfer başvurularına ilişkin mahsup işlemleri ise bu Uygulama Esasları ile yapılan değişiklik öncesi hükümler çerçevesinde yapılır ve sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 58 - (1) Bu Uygulama Esasları 1 Nisan 2012 tarihi itibarı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 59 - (1) Bu Uygulama Esaslarını TÜBİTAK Başkanı yürütür.

Uygulama Esaslarının TÜBİTAK Bilim Kurulu’na Kabul Edildiği		
Tarih	Toplantı Sayısı	Görüntüle
17.03.2012	206	pdf
Uygulama Esaslarında Değişiklik Yapan Uygulama Esaslarının TÜBİTAK Bilim Kurulu’na Kabul Edildiği		
Tarih	Toplantı Sayısı	Görüntüle
06.04.2013	218	pdf
07.09.2013	222	pdf